

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra regionálního managementu a práva

Diplomová práce

Ochrana proti nesprávnému postupu zadavatele v procesu zadávání veřejných zakázek

Vypracovala: Bc. Aneta Janoušková
Vedoucí práce: Ing. Martina Krásnická, Ph.D., LL.M.

České Budějovice 2021

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Bc. Aneta JANOUŠKOVÁ
Osobní číslo: E19138
Studijní program: N6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Obchodní podnikání
Téma práce: Ochrana proti nesprávnému postupu zadavatele v procesu zadávání veřejných zakázek
Zadávající katedra: Katedra regionálního managementu a práva

Zásady pro vypracování

Cíl práce:

Cílem diplomové práce je analýza právních institutů souvisejících s ochranou proti nesprávnému postupu zadavatele v procesu zadávání veřejných zakázek včetně dopadu aktuální judikatury do aplikační praxe. Součástí práce budou rovněž náměty de lege ferenda.

Metodický postup:

Prostudování odborné literatury, příslušných právních předpisů a aktuální judikatury vztahující se k danému tématu. Analýza jednotlivých institutů v rámci ochrany proti nesprávnému postupu zadavatele při zadávání veřejných zakázek. Následně bude provedeno vlastní šetření, které bude řádně zpracováno a jednotlivé výsledky budou náležitě okomentovány a zhotoven závěr včetně námětů de lege ferenda.

Rámcová osnova:

1. Úvod
2. Literární rešerše
3. Cíl a metodika práce
4. Vlastní práce
5. Závěr
6. Seznam použitých zdrojů
7. Přílohy

Rozsah pracovní zprávy: 50-60 stran

Rozsah grafických prací: dle potřeby

Forma zpracování diplomové práce: tištěná

Seznam doporučené literatury:

Balýová, L. (2015). Veřejné zakázky. Právní praxe. Praha: C. H. Beck.

Dvořák, D., Machurek, T., Novotný, P., Šebesta, M. a kol. (2017). Zákon o zadávání veřejných zakázek. Velké komentáře. Praha: C. H. Beck.

Kruták, T., Krutáková, L. & Gerych, J. (2016). Zákon o zadávání veřejných zakázek s komentářem k 1.10. 2016. Olomouc: ANAG.

Podešva, V., Olík, M., Janoušek, M. & Stránský, J. (2011). Zákon o veřejných zakázkách. Komentář. Praha: Wolters Kluwer.

Podešva, V., Seménková, D., Sommer, L. & Strelíčka, J. (2011). Přehled judikatury ve věcech veřejných zakázek. Praha: Wolters Kluwer.

Podešva, V., Sommer, L., Votrubec, J., Flaškár, M., Harnach, J., Měkota, J. & Janoušek, M. (2016). Zákon o zadávání veřejných zakázek. Zákon o registru smluv. Komentář. Praha: Wolters Kluwer.

Raus, D. (2011). Zadávání veřejných zakázek. Judikatura s komentářem. Praha: Wolters Kluwer.

Právní předpisy:

zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů

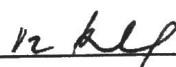
zákon č. 273/1996 Sb., působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

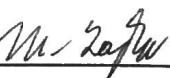
Vedoucí diplomové práce: **Ing. Martina Krásnická, XXX**
Katedra regionálního managementu a práva

Datum zadání diplomové práce: **11. března 2020**

Termín odevzdání diplomové práce: **16. dubna 2021**

doc. Dr. Ing. Dagmar Škodová Parmová
děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (28)
370 06 České Budějovice

doc. PhDr. Miloslav Lapka, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 7. října 2020

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci na téma „*Ochrana proti nesprávnému postupu zadavatele v procesu zadávání veřejných zakázek*“ jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne

.....
Bc. Aneta Janoušková

Poděkování

Na tomto místě bych velmi ráda poděkovala Ing. Martině Krásnické, Ph.D., LL.M. za vedení mé diplomové práce, cenné rady, odborný dohled a trpělivost při zpracování. Dále bych chtěla poděkovat celé mojí rodině za podporu, pomoc a vstřícný přístup během celého studia.

Obsah

I. Seznam zkratek	
ÚVOD	1
1. CÍL A METODIKA PRÁCE	3
1.1. CÍL PRÁCE	3
1.2. METODIKA PRÁCE.....	3
2. VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH ASPEKTŮ PROBLEMATIKY VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK	5
2.1. PRÁVNÍ ÚPRAVA	5
2.2. VYMEZENÍ VEŘEJNÉ ZAKÁZKY	7
2.2.1. <i>Druhy veřejných zakázek dle předmětu plnění</i>	8
2.2.2. <i>Veřejné zakázky dle předpokládané hodnoty</i>	11
2.3. ZADAVATEL	13
2.4. DODAVATEL.....	14
3. ZÁSADY ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK	16
4. ZADÁVACÍ ŘÍZENÍ	18
4.1. DRUHY ZADÁVACÍCH ŘÍZENÍ	18
4.1.1. <i>Zjednodušené podlimitní řízení</i>	18
4.1.2. <i>Otevřené řízení</i>	18
4.1.3. <i>Užší řízení</i>	19
4.1.4. <i>Jednací řízení s uveřejněním</i>	19
4.1.5. <i>Jednací řízení bez uveřejnění</i>	20
4.1.6. <i>Řízení se soutěžním dialogem</i>	20
4.1.7. <i>Řízení o inovačním partnerství</i>	21
4.1.8. <i>Koncesní řízení</i>	21
4.1.9. <i>Řízení pro zadání veřejné zakázky ve zjednodušeném režimu</i>	21
4.2. PRŮBĚH ZADÁVACÍHO ŘÍZENÍ.....	22
5. NÁMITKY A ŘÍZENÍ O PŘEZKOUMÁNÍ ÚKONŮ ZADAVATELE	24
5.1. NÁMITKY	24
5.1.1. <i>Lhůty pro podání námitek</i>	25

5.1.2.	<i>Náležitosti námitek</i>	26
5.1.3.	<i>Vyřízení námitek</i>	27
5.1.4.	<i>Vzdání se práva podat námitky</i>	28
5.1.5.	<i>Zákaz uzavření smlouvy</i>	28
5.2.	AUTOREMEDURA ZE STRANY ZADAVATELE	28
5.3.	VÝKON DOZORU NAD ZADÁVÁNÍM VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK A ZVLÁŠTNÍMI POSTUPY.....	29
5.4.	ZAHÁJENÍ ŘÍZENÍ	31
5.4.1.	<i>Zahájení řízení na návrh</i>	31
5.4.1.1.	<i>Kauce</i>	32
5.4.2.	<i>Zahájení řízení z moci úřední</i>	33
5.4.3.	<i>Účastníci řízení</i>	34
5.4.4.	<i>Rozhodnutí</i>	35
5.4.5.	<i>Nápravná opatření</i>	35
5.5.	PŘESTUPKY	36
5.5.1.	<i>Vymezení přestupků zadavatele dle ZZVZ</i>	37
5.5.2.	<i>Přestupky zadavatele při uveřejňování</i>	40
6.	OPRAVNÉ PROSTŘEDKY PROTI ROZHODNUTÍ ÚŘADU PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE	42
6.1.	ROZKLAD	42
6.1.1.	<i>Rozhodování o rozkladu</i>	43
6.1.2.	<i>Nepřípustnost rozkladu</i>	45
7.	PRAKTICKÁ ČÁST	46
7.1.	ANALÝZA OTEVŘENÉHO ŘÍZENÍ NA UZAVŘENÍ RÁMCOVÉ DOHODY VE VĚCI: “NÁKUP STRAVOVACÍCH POUKÁZEK”	46
7.2.	ANALÝZA OTEVŘENÉHO ŘÍZENÍ VE VĚCI: “DODÁVKY DEZINFEKCE PRO JIHOČESKÉ NEMOCNICE”	56
7.2.1.	<i>Procesní postupy ÚOHS</i>	59
7.3.	ANALÝZA OTEVŘENÉHO ŘÍZENÍ NA VEŘEJNOU ZAKÁZKU VE VĚCI: “ODBAVOVACÍ ZAŘÍZENÍ IDOL”	60
7.3.1.	<i>Procesní postupy ÚOHS</i>	62
8.	NÁVRHY DE LEGE FERENDA	65

ZÁVĚR	68
II. Summary.....	1
III. Seznam použité literatury.....	2
III. Seznam tabulek.....	9

I. Seznam zkratek

CPV kód	Evropská číselná klasifikace veřejných zakázek stanovená dle jejich předmětu
DPH	Daň z přidané hodnoty
EP	Evropský parlament
EU	Evropská unie
KS	Krajský soud
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
NOZ	Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
NSS	Nejvyšší správní soud
OSŘ	Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů
Správní řád	Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
ÚOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
ÚS	Ústavní soud
Zákoník práce	Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
ZMČR	Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů
ZoPÚOHS	Zákon č. 273/1996 Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů
ZVZ	Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů
ZZVZ	Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů

Úvod

Právo veřejných zakázek je velmi širokou oblastí se značným významem. Právní úprava představuje jakýsi soubor pravidel, jimiž jsou subjekty zadavatele a dodavatele vázány, avšak hlavní význam spočívá v zabezpečení účelného vynakládání veřejných prostředků v rámci České republiky. Každoročně se jedná o nemalé finanční objemy v řádech stovek miliard korun, a je tedy logické, že je tímto dodavatel značně motivován onu zakázku v zadávacím řízení získat.

Legislativní oblast veřejných zakázek, včetně souvisejících právních předpisů, upravuje podmínky, proces a dohled nad legitimním průběhem v rámci celého zadávání veřejných zakázek, přičemž hlavní předpoklad tkví v rovném a nediskriminačním přístupu ke všem účastníkům zadávacího řízení, resp. k potencionálním dodavatelům.

Pro účely této práce, s přihlédnutím ke zvolenému tématu, autorka primárně využívá zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZZVZ“), který obsahuje rámec prostředků ochrany dodavatele proti nelegitimnímu postupu zadavatele v rámci zadávání veřejných zakázek a slouží tak k vytvoření a udržení takového soutěžního prostředí, které bude reflektovat cíl a princip jednotlivých zásad uplatňovaných v procesu zadávání veřejných zakázek.

Autorka považuje za nezbytné zmínit skutečnost, že primárním cílem ZZVZ není pouze ochrana proti nezákonnému postupu zadavatele, ale vymezení jednotlivých postupů a procesů souvisejících s realizací veřejných zakázek takovým způsobem, aby při jejich dodržování byl záměr zákona naplněn. Zmíněné prostředky ochrany jsou tedy pouze součástí kontrolního mechanismu, který je rovněž součástí uvedeného zákona.

Cílem této práce je podat čtenáři přehled o možných prostředcích ochrany, kterými se může dodavatel proti nelegitimnímu postupu zadavatele v procesu zadávání veřejných zakázek bránit. Pro lepší představu je celá práce doplněna o několik příkladů ze soudní praxe v podobě judikatury, na základě čehož si tak čtenář lépe představí onu popisovanou situaci v praxi. Práce dále předkládá popis a rozbor právních prostředků, kde hraje značnou roli autoritativní působení ze strany Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“), a která následuje po využití primárního nástroje, kterým je podání námitek proti postupu zadavatele. Autorka tyto poznatky dále využívá v praktické části, kde jsou zanalyzovány tři příklady z praxe, jejich rozbor a zhodnocení,

který je rovněž doplněn o argumentaci podporující či vyvracející tvrzení účastníků daných řízení.

Celá práce je rozdělena do osmi hlavních kapitol. Nejprve je rozebrán cíl a metodika práce. Následně jsou stručně rozebrány základní informace o veřejných zakázkách vč. jejich dělení. Jednotlivé druhy, jejich popis a definování průběhu zadávacího řízení jsou však součástí samostatné kapitoly, tedy čtvrté. Stručně je zde definována i osoba zadavatele a dodavatele.

Za první stěžejní kapitolu celé práce lze považovat kapitolu tři, která vymezuje základní zásady pro zadávání veřejných zakázek, a které jsou využívány v průběhu celé práce, zvláště pak v části praktické.

Kapitola pět poskytuje podrobný přehled prvotního ochranného prostředku, tedy institutu námitek, které musí být uplatněny před využitím dalších ochranných prostředků, jímž je v rámci této kapitoly zahájení řízení na návrh. Kapitola je doplněna rovněž o přehled jednotlivých přestupků, a to v rámci ZZVZ či přestupků vznikajících při uveřejňování.

Na řízení o námitkách, tak jak je představeno v předcházející kapitole, navazuje rozbor dalších prostředků, které lze ze strany dodavatele využít. Tyto prostředky, resp. toto řízení pojednává o ochranné funkci ÚOHS ve chvíli, kdy námitkám dodavatele není ze strany zadavatele vyhověno. V práci je pojednáno nejen o prvostupňovém řízení o přezkumu veřejných zakázek, nýbrž též o řízení o rozkladu, jako řízení o opravném prostředku navazujícím na předchozí rozhodnutí ÚOHS. Naproti tomu se práce nezabývá nikterak další z možností, které je možné uplatnit v případě, kdy účastník řízení není spokojen (zpravidla nebývá spokojen prohravší účastník) s rozhodnutími ÚOHS v obou stupních, a to je možnost využít žaloby uplatněné ve správním soudnictví. V případě, kdy k využití tohoto institutu dojde, rozhoduje v prvním stupni příslušný Krajský soud (a Městský soud v Praze) a o opravném prostředku, kterým je v řízení před správním soudem kasační stížnost, poté Nejvyšší správní soud v Brně.

Předposlední kapitola je tvořena částí praktickou, jejímž cílem je zanalyzovat a rozebrat jednotlivé příklady z praxe a jejich průběh, řešení a výsledky patřičně okomentovat.

Celá práce je v rámci poslední kapitoly doplněna o návrhy de lege ferenda.

1. Cíl a metodika práce

1.1. Cíl práce

Tato diplomová práce se zabývá ochranou strany dodavatele a obecně společnosti při samotném procesu zadávání veřejných zakázek zadavatelem. Cílem práce je zanalyzovat možnosti ochranných prostředků, kterými se lze proti takovému postupu zadavatele bránit. Práce je rozdělena do dvou částí, a to teoretické, která obsahuje vymezení veřejných zakázek a postup jejich zadávání, popis základních zásad zadávání veřejných zakázek, rozbor jednotlivých prostředků ochrany zadavatele a náhled na jednotlivé přestupky.

Druhou částí je část praktická, ve které jsou podrobně analyzovány konkrétní příklady z praxe, a to za účelem přiblížení a objasnění některých veřejných zakázek, které byly zadány v různých druzích zadávacího řízení. Vzhledem k tomu, že se jedná o ochranu před nelegitimními postupy při zadávání veřejných zakázek, jsou vybrány právě takové příklady, u nichž byla ona nesprávnost potvrzena, a kde u většiny z nich došlo k autoritativnímu působení ze strany ÚOHS, případně i navazujících orgánů v rámci justice. Součástí praktické části jsou i návrhy de lege ferenda.

1.2. Metodika práce

Pro zpracování této diplomové práce byl zvolen níže uvedený postup.

1. Studium odborné literatury a příslušných právních norem vztahujících se k problematice veřejných zakázek.
2. Zpracování základního teoretického rámce, ve které má čtenář možnost seznámit se se základními pojmy, vymezením veřejné zakázky, se subjekty a druhy veřejných zakázek.
3. Zpracování stěžejní části práce v rámci části teoretické, ve které jsou podrobně popsány jednotlivé instituty v rámci ochrany proti nesprávnému postupu zadavatele při zadávání veřejných zakázek. Součástí je rovněž i vymezení základních ochranných prostředků, kterými se lze bránit v případě chybného postupu a také je zde vymezena působnost ÚOHS, který v souladu s příslušnými zákony a prováděcími předpisy na takové postupy ze strany zadavatele dohlíží.

4. Využití teoretických poznatků a jejich aplikování na konkrétní případy z praxe, jejich analýza a zhodnocení, a to v rámci části praktické.

Pro účely této práce jsou využívány nejen platné právní předpisy, především pak zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (mnohdy v komparaci s předchozí právní úpravou), ale i komentáře k této problematice se vztahující. Teoretická část je doplněna o konkrétní judikaturu, která přinese čtenáři pohled na možnosti řešení, kterými již byly případy z praxe řešeny.

Praktická část vychází nejen z poznatků získaných z teorie, ale zpracovává analytickou metodou konkrétní případy z praxe. Ty byly zvoleny dle předem stanoveného klíče, kterým byl v první řadě druh zadávacího řízení. Tím bylo v těchto případech otevřené řízení, neboť právě to je v praxi v absolutní většině využíváno. Dále dle roku, ve kterém řízení o přezkumu započalo. Tím byl rok 2019, a to z důvodu toho, že v těchto příkladech byl již znám výsledek řízení a zároveň zůstala zachována jistá „aktuálnost“. Jak již bylo výše uvedeno, jedná se o takové případy v rámci neoprávněného postupu zadavatele, v nich bylo, u většiny z nich, zapotřebí zásahu ze strany ÚOHS, případně i navazujících orgánů v rámci justice.

Za první ukázkou je zvolen téměř „učebnicový příklad“ doplněný o – pro ekonomu – vzorovou argumentaci ze strany dodavatele, který vystupoval jako iniciátor a navrhovatel v řízení vedeném před ÚOHS a též o argumentaci zadavatele, který hájil názory v kontradiktorním postavení za současného rozboru právního názoru ÚOHS v prvním i druhém stupni jeho rozhodování. V dalších rozebíraných příkladech, které jsou podrobeny analýze, je řešena veskrze úspěšná obrana dodavatele, která v obou případech vedla až k samotnému zrušení zadávacího řízení, ke kterému přikročil v jednom případě dobrovolně sám zadavatel na základě předchozího rozhodování úřadu a v druhém případě v důsledku pravomocného rozhodnutí ÚOHS, za současného rozhodnutí správním soudem. Jednotlivé příklady byly autorkou podrobeny zkoumání, jak věcné argumentace, tak i přehledu stran procesních kroků, které byly v průběhu řízení učiněny.

Celá práce je metodou syntézy a komparace následně doplněna o kapitulu pojednávající o návrzích de lege ferenda.

2. Vymezení základních aspektů problematiky veřejných zakázek

2.1. Právní úprava

V českém právním řádu nelze nalézt obecnou definici „veřejné zakázky“ jako takové, ale je vymezena prostřednictvím termínu „zadání veřejné zakázky“, který je součástí ZZVZ, konkrétně v § 2, odstavce 1 (Kruták, Krutáková & Gerych, 2020). ZZVZ je hlavním právním pramenem, který upravuje problematiku veřejných zakázek. Nabyt účinnosti k 1. 10. 2016 a nahradil tak v plném rozsahu dosud stávající ZVZ. Pro oblast koncesí nahradil ZZVZ také zákon č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení, kdy hlavním důvodem jeho nahrazení byla implementace směrnic Evropské unie, které musely být na základě příslibu členských států EU, inkorporovány do vnitrostátních předpisů, a to nejpozději do dvou let. Konkrétně se jednalo o tři prováděcí předpisy, a to „Směrnici EP a Rady 2014/24/EU ze dne 26. 2. 2014, o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES, Směrnici EP a Rady 2014/25/EU ze dne 26. 2. 2014, o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/ES a Směrnici EP a Rady 2014/23/EU ze dne 26. 2. 2014, o udělování koncesí“ (Důvodová zpráva, 2017).

ZZVZ je velmi často novelizován, stejně jako předchozí právní úprava („ZVZ“), což v sobě nese nemalé administrativní zatížení pro oba zúčastněné subjekty, kterými jsou „osoba“ zadavatele i dodavatele, a to bez jakéhokoli kýženého účinku, který by zvýšil efektivitu nebo transparentnost celého procesu veřejných zakázek. Největším přínosem, který ZZVZ přinesl tkví v nemalém zjednodušení některých oblastí postupu zadavatele a také v možnosti si zadávací řízení značným způsobem přizpůsobit ve prospěch zúčastněných subjektů, avšak vždy dle stanovených zásad vymezených výše uvedeným platným zákonem (Balýová, 2020).

K ZZVZ byly ve Sbírce zákonů také publikovány jeho prováděcí předpisy, respektive, vyhlášky Ministerstva pro místní rozvoj. Celkem se jednalo o 3 vyhlášky. První z nich je vyhláška č. 168/2016 Sb., o uveřejňování formulářů pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek a náležitostech profilu zadavatele, v níž jsou vymezeny formuláře, které jsou relevantní pro uveřejňování informací a způsoby jejich doručování provozovateli Věstníku veřejných zakázek. Druhou je vyhláška č. 169/2016

Sb., o stanovení rozsahu dokumentace veřejné zakázky na stavební práce a soupisu stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr. Smyslem této vyhlášky je definování požadavků na technické podmínky stranou zadavatele, a to na stavební práce a rovněž stanovení podmínek obsahu a rozsahu dokumentace, na základě které, je možné sestavit položkový soupis dodávek, služeb a stavebních prací. Poslední v pořadí je vyhláška č. 170/2016 Sb., o stanovení paušální částky nákladů řízení o přezkoumání úkonů zadavatele při zadávání veřejných zakázek, jež stanovuje výši paušálních nákladů řízení před ÚOHS (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2016).

Dalšími prováděcími předpisy jsou vyhlášky Ministerstva financí, a to vyhláška č. 248/2016 Sb., o náležitostech obsahu žádosti o předchozí stanovisko k uzavření smlouvy a ke změně závazku ze smlouvy podle zákona o zadávání veřejných zakázek, nařízením vlády č. 172/2016 Sb., o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek, díky jemuž lze dělit zakázky z hlediska rozsahu na podlimitní a nadlimitní (ÚOHS, 2020) a nařízení vlády č. 173/2016 Sb., o stanovení závazných zadávacích podmínek pro veřejné zakázky na pořízení silničních vozidel, které bylo přijato v návaznosti na směrnici EP a Rady 2009/33/ES ze dne 23. 4. 2009, o podpoře čistých a energeticky účinných silničních vozidel (Eur-lex, 2021).

Shora uvedený výčet legislativních a dalších prováděcích předpisů není vyčerpávající. Mezi další zákony, které upravují oblast veřejných zakázek rovněž patří především zákon č. 273/1996 Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZoPÚOHS“), dále s přihlédnutím k povaze a cílům zakázek nelze opomenout předpisy odvětví občanského práva, primárně zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „NOZ“) a předpisy práva finančního, např. zákon č. 219/ 2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZMČR“) a také předpisy práva správního. V tomto případě se bude jednat o správní řád, jež upravuje samotný postup správního řízení (Macek et al., 2017).

Vzhledem ke zvolenému tématu bude pro účely této práce stěžejní část třináctá ZZVZ, a to hlava první, jež upravuje námitky, které mohou být dodavatelem, v souladu s § 241 ZZVZ, podány, a to v případě, hrozí-li mu nebo již vznikla újma nesprávným postupem zadavatele při zadávání veřejných zakázek či koncesí.

Zmíněné námitky mohou být podány písemně přímo zadavateli, který je následně posoudí. Další neméně důležitou částí je hlava druhá téhož zákona, jež vymezuje problematiku dozoru nad dodržováním legislativy.

2.2. Vymezení veřejné zakázky

Jak již bylo výše zmíněno, obecná definice veřejné zakázky není legislativně vymezena, ale je možné ji odvodit z § 2 ZZVZ, který definuje „zadání veřejné zakázky“. Tím se pro účely tohoto zákona rozumí uzavření úplatné smlouvy mezi zadavatelem a dodavatelem, která zavazuje dodavatele poskytnout dodávky, služby nebo stavební práce (Kruták et al., 2020). Za úplatnou smlouvu se v případě zadávání veřejné zakázky však nepovažují právě takové smlouvy, které zakládají pracovněprávní či jiné vztahy obdobného charakteru, dále smlouvy, dle kterých je upraven průběh spolupráce zadavatele v samotném procesu zadávání veřejných zakázek, a to dle § 7 až § 12 ZZVZ dále dle § 155, 156, 189 a §190 ZZVZ. Je třeba vycházet z § 14, který blíže specifikuje konkrétní druhy veřejných zakázek (Macek et al., 2017). Jedná se např. též o právní vztahy vznikající při kontraktaci mezi zadavatelem a vnitřním poskytovatelem (známé také jako in-house), při kterých zadavatel zajišťuje určité vlastní potřeby prostřednictvím vlastních interních organizačních složek. V rámci této horizontální spolupráce se tedy nejedná o zadání veřejné zakázky, a to z toho důvodu, že hlavním cílem těchto vztahů není pořízení dodávek, služeb či stavebních prací, ale vytvoření spolupráce či partnerství k zajišťování společných cílů v rámci zajišťování veřejných zakázek (Kruták et al., 2020).

Z uvedeného vyplývají jisté znaky, které jsou nezbytnou součástí při samotném procesu zadávání veřejných zakázek, a to vytvoření smluvního vztahu mezi subjekty zadavatele a dodavatele a povinnost dodavatele realizovat dodávky, služby a stavební práce a úplatnost.

Pro identifikaci, zda se jedná o veřejnou zakázku či nikoli a tedy má-li být zadána dle postupu vymezeného zákonem je nejprve nutné určit subjekt, který bude vynakládat prostředky. Touto osobou je zadavatel, a to ve smyslu § 4 ZZVZ.

V případě, že toto plnění bude realizovat subjekt, který nevystupuje v roli zadavatele, nebude se na tento vztah aplikovat režim veřejných zakázek, přestože by jinak byly tyto podmínky naplněny. Bude-li se jednat o poskytnutí či převod tohoto plnění z jiného právního titulu nepůjde o zadání veřejné zakázky v jeho pravém slova smyslu.

To jest také důvodem, proč například nabytí věci v rámci veřejné dražby, při němž dochází nikoli k převodu, ale k přechodu vlastnického práva nebude pojmově vymezeno jakožto veřejná zakázka. Jak již bylo výše nastíněno, některé smluvní vztahy nelze považovat za zadání veřejné zakázky, přestože by tato podmínka, tedy poskytování dodávky, služby či stavební práce osobou zadavatele poskytovány (pracovněprávní vztahy, in-house či jiné smlouvy v rámci horizontální spolupráce).

Předmětem veřejné zakázky je dodávka, služba či stavební práce poskytována dodavatelem. Avšak nebude tomu tak v případě uzavření smlouvy, na základě které, má některé zmíněné výkony poskytovat zadavatel (mimo případy, poskytuje-li zadavatel tyto výkony jinému zadavateli). Prodeje veřejného majetku (včetně pachtu či nájmu) tak obecně nebudou spadat pod veřejné zakázky, avšak nebude-li tomu tak v případě má-li být zakryta pravá podstata smluvního vztahu nebo pokud obsahuje dílčí ujednání naplňující zákonné znaky veřejné zakázky. Příkladem lze uvést situaci, kdy zadavatel formálně pronajímá svoji nemovitost, která je výlučně v jeho vlastnictví a nájemní smlouva obsahuje ujednání o povinnosti nájemce provést určité stavební práce a jejichž cena bude následně započtena proti nájemnému.

Posledním uvedeným znakem je úplatnost. Tento znak spočívá v podmínce poskytnutí protiplnění. Dodavatel obdrží určité protiplnění za poskytnuté plnění, které je nejčastěji vyjádřeno peněžní formou a opačně. Tedy zadavatel za poskytnuté „finanční“ prostředky obdrží protiplnění od dodavatele. Z uvedeného vyplývá, že se nebude jednat o veřejnou zakázku v případě, bude-li zadavateli sice poskytnuto určité finanční plnění, za které však neobdrží dané protiplnění. Jedná se tedy o situace, kdy k „protiplnění“ nedošlo, např. dotace či poskytnutí daru (Kruták et al., 2020).

Tyto základní náležitosti rovněž mohou být doplněny o další povinnosti, které na shora uvedené navazují, a které vyplývají z jednotlivých ustanovení ZZVZ. Mohou jimi být např. poskytnutí úplaty ze strany zadavatele a následná akceptace této úplaty dodavatelem či požadavek zadavatele na realizaci služeb atp. (Macek et al., 2017).

2.2.1. Druhy veřejných zakázek dle předmětu plnění

Dělení veřejných zakázek dle předmětu plnění a následné správné zařazení konkrétní veřejné zakázky je nenahraditelným krokem celého procesu. Správné stanovení druhu zakázky je přímo závislé na dalším správném zařazení dle finančních limitů a s tím souvisejícího zvolení správného druhu zadávacího řízení. Zařadí-li zadavatel zakázku dle

druhu chybně, a tím i chybně zvolí druh zadávacího řízení, dopustí se závažné chyby, která může mít nemalé následky a v krajním případě může být nařčen z případného spáchání správního deliktu (Balýová, 2020).

ZZVZ v § 2 odst. 2 dělí veřejné zakázky dle druhu na:

- veřejné zakázky na dodávky dle § 14,
- veřejné zakázky na služby dle § 14,
- veřejné zakázky na stavební práce dle § 14,
- koncese na stavební práce dle § 17 a
- koncese na služby dle § 174.

Předmětem veřejné zakázky na dodávky je dle ustanovení § 14 odst. 1 ZZVZ pořízení věcí, zvířat nebo ovladatelných přírodních sil (např. elektřina), a to v případě nejedná-li se o součást veřejné zakázky na stavební práce. Pořízením se následně v těchto případech rozumí především koupě, nájem či pacht a není tedy nutností, aby bylo vlastnické právo k věci převedeno. Definici pojmu „věci“ je obsažena v NOZ, konkrétně v § 489 a následujících (Herman & Fidler, 2016).

Jedná se pouze o demonstrativní výčet, z čehož plyne, že dodávkou tedy mohou být jak movité, tak nemovité věci a nemusí se jednat např. o koupi hotové věci, ale i samotné zhotovení věci na zakázku, nejde-li o zhotovení stavebního díla.

Za veřejnou zakázku na dodávky je možné považovat i služby, avšak pouze v případě je-li předmětem kromě dodávky poskytnutí služeb či stavebních prací jež spočívají v umístění, montáži nebo uvedení takového zboží do provozu. Nesmí se opět jednat o zhotovení stavby nebo netvoří-li tyto činnosti hlavní účel veřejné zakázky, ale jsou pouze nezbytnou součástí splnění veřejné zakázky na dodávky.

Předmětem veřejné zakázky na služby je právě taková zakázka, jejímž předmětem je poskytování činností jiných než stavebních prací. Z tohoto vymezení rovněž vyplývá skutečnost, že se jedná o zakázku, kde předmětem veřejné zakázky nebudou dodávky (Balýová, 2020). Zákonodárce tak využívá v souladu s čl. 2 odst. 9 Směrnice EP a Rady 2014/24/EU ze dne 26. 2. 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES negativní vymezení, a to explicitně vůči veřejným zakázkám na stavební práce dle odst. 3 téže směrnice, ale i vůči veřejným zakázkám na dodávky

dle odst. 1, když považuje za předmět veřejné zakázky na služby pouze poskytování činností (Macek et al, 2017).

Stejně jako v případě zakázek na stavební práce, tak i zde lze využít k určení druhu zakázky slovník s CPV kódy, které na evropské úrovni unifikuji ony předměty veřejných zakázek.

V praxi se však velmi často vyskytují případy, kdy ono plnění veřejné zakázky bude smíšené, a tedy bude v sobě obsahovat podíl služeb, dodávek a stavebních prací. V takovém případě je nutné stanovit, co je hlavním předmětem (zpravidla jím bývá ta část veřejné zakázky, která dosahuje nejvyšší předpokládané hodnoty) (Balýová, 2020).

Na veřejné zakázky na stavební práce je zákonem nahlíženo ze dvou hledisek. Prvním hlediskem jsou jednotlivé činnosti a druhým hlediskem je cíl, tedy zhotovení stavby. Jeden přístup definuje veřejné zakázky na stavební práce prostřednictvím činností, které jsou vymezeny v oddílu 45 slovníku CPV v závislosti na Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2195/2002 ze dne 5. 11. 2002 o společném slovníku pro veřejné zakázky (CPV) (Europa, 2002).

Tento seznam přesně stanovuje stavební činnosti, které jsou ve smyslu zákona považovány za veřejnou zakázku na stavební práce. V případě, kdyby bylo možné konkrétní plnění, dle výše uvedeného nařízení, zařadit do kategorie dle oddílu 45, tak i mezi činnosti nacházející se v jiných oddílech, je nutné v souladu se smyslem slovníku CPV přiřadit příslušnému výkonu takový CPV kód, jehož slovní název se nejvíce shoduje s chápáním a vnímáním ze strany dodavatele.

Druhé hledisko definuje veřejnou zakázku na stavební práce z pohledu výsledku či výsledného cíle, kterým je „zhotovení stavby“. Odhlédneme-li od změny oproti předchozí právní úpravě spočívající v tom, že ZZVZ již neodkazuje na vymezení stavby v rámci stavebního zákona (z důvodu jejich možného vzájemného nesouladu) pak zákon definici v materiálním vyjádření nemění. Do této definice tedy spadají stavební nebo montážní práce, jejichž výsledkem je zhotovení stavby. A právě tyto činnosti spadající mezi stavební a montážní práce tedy nemusí výslovně náležet pod oddíl 45 slovníku CPV, nezbytná je pouze skutečnost, že výsledný celek plní kritéria stanovená zákonem, který stavbu definuje (Kruták, 2020).

2.2.2. Veřejné zakázky dle předpokládané hodnoty

Veřejné zakázky je nutné rozlišovat i z hlediska předpokládané hodnoty, přičemž předpokládanou hodnotou veřejné zakázky je zadavatelem předpokládaná výše úplaty vyjádřená v peněžních jednotkách za poskytnuté plnění veřejné zakázky. A právě tuto hodnotu je povinen zadavatel stanovit pro účely postupu v zadávacím řízení před jeho samotným zahájením, to z důvodu, že právě výše předpokládané hodnoty je zásadní pro další postup zadavatele při zadávacím řízení a pro určení konkrétního režimu dané zakázky. (Balýová, 2020). Rozhodnou předpokládanou hodnotou je vždy cena bez DPH. Tato cena obsahuje hodnoty všech plnění, jež vyplývají ze smlouvy zakládající veřejnou zakázku. Jsou jimi výše předpokládané hodnoty, hodnoty odměn a dalších plateb, které budou zadavatelem poskytnuty dodavateli, popř. dodavatelům, kteří jsou součástí konkrétního zadávacího řízení (Kruták et al., 2020)

Správné určení režimu veřejné zakázky v jeho počátku je stěžejní, neboť byl-li režim při jeho zahájení zadávacího řízení stanoven určitým způsobem, nelze již tento později měnit, a to ani v případě stanovil-li zadavatel tento režim přísněji, než k jakému byl dle ZZVZ povinen. Toto pravidlo, které ZZVZ upravuje, tak zajišťuje větší transparentnost zadávacího řízení (Herman & Fidler, 2016).

Dle předpokládané hodnoty se veřejné zakázky dělí na zakázky malého rozsahu, podlimitní veřejné zakázky a zakázky nadlimitní. ZZVZ obsahuje toliko stanovení limitů, dle kterých je možno určit zakázky malého rozsahu. Limity, dle kterých se stanovují zakázky podlimitní, případně nadlimitní jsou vymezeny v samostatném provádějícím předpise, kterým je nařízení vlády č. 172/2016 Sb., o stanovení finančních limitů a částek pro účely ZZVZ (Balýová, 2020).

Veřejná zakázka malého rozsahu je definována § 27 ZZVZ a je jí právě ta veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota nepřesahuje částku 2.000.000,- Kč bez DPH v případě dodávek a služeb a částku 6.000.000,- Kč bez DPH v případě stavebních prací. Jde o takovou kategorii veřejných zakázek, při které není zadavatel povinen zadat tuto veřejnou zakázku v zadávacím řízení, a to z důvodu výjimky, kterou upravuje § 31 ZZVZ. Vždy však zadavatel musí postupovat (i v případě zakázky malého rozsahu) dle zákonem stanovených zásad pro zadávací řízení, a které budou blíže specifikovány v kapitole 3 této práce. Z ustanovení § 248 ZZVZ, který upravuje dozor nad dodržováním pravidel v procesu zadávání veřejných zakázek vyplývá, že ÚOHS nevykonává dozor

na dodržování pravidel v případě zakázek malého rozsahu, avšak není zde výslovně stanoveno, že by neměl pravomoci přezkoumat správní delikty ve smyslu ustanovení § 269 odst. 2 ZZVZ¹ (Macek, 2017).

Podlimitní veřejná zakázka má ve smyslu § 26 ZZVZ předpokládanou hodnotu vyšší, než je výše hraničního limitu zakázky malého rozsahu, a tedy musí být v případě zakázky na dodávky a služby vyšší než 2.000.000,- Kč a v případě stavebních prací vyšší než 6.000.000,- Kč. I v tomhle případě je stanovena hraniční hodnota, kterou je výše limitů pro nadlimitní veřejné zakázky. Podlimitní veřejné zakázky logicky vychází z podlimitního režimu, který je upraven částí 3 ZZVZ s výjimkou veřejných zakázek ve zjednodušeném režimu dle § 129 ZZVZ nebo nebude uplatněna možnost výjimky z povinnosti zadat zakázku v zadávacím řízení. Hraniční hodnoty činí pro dodávky a služby 5.494.000,- Kč a pro stavební práce 137.366.000,- Kč. Tyto limity vycházejí z nařízení vlády č. 335/2019 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 172/2016 Sb., o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek, ve znění nařízení vlády č. 471/2017 Sb., který je účinný od 1. ledna 2020 (Eur-Lex, 2021). Dosáhne-li zakázka těchto stanovených hodnot nebo budou-li hodnoty vyšší bude se jednat o nadlimitní veřejnou zakázku.

Definice nadlimitní veřejné zakázky vychází z § 25 ZZVZ a je jí taková veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota se rovná nebo je vyšší, než je stanovená hodnota finančního limitu, který vychází z nařízení vlády. To platí, pokud nejsou zadány dle téhož paragrafu v nadlimitním režimu spadajícím do části páté až sedmé² nebo neuplatnil-li u nich zadavatel výjimku z povinnosti zadat veřejnou zakázku v zadávacím řízení (Kruták, et al., 2020). Přehled těchto limitů předpokládaných hodnot pro jednotlivé druhy veřejných zakázek je vymezen v tabulce č. 1. Jak již bylo výše uvedeno, hodnoty jsou uvedeny bez DPH a plně reflektují evropské zadávací směrnice.

¹ § 269 ZZVZ odst. 2 definuje situaci, kdy se veřejný zadavatel dopouští přestupku při uveřejňování, a to tím, že uzavřenou smlouvu na veřejnou zakázku neuveřejní dle § 219 odst. 1, který vymezuje bližší specifikace a podmínky, za kterých je uvedeného veřejný zadavatel povinen.

² ZZVZ vyjma obecných ustanovení v části páté upravuje zadávání veřejných zakázek ve zjednodušeném režimu, v části šesté zvláštní postupy týkající se rámcových dohod, dynamického nákupního systému a soutěže o návrh. V části sedmé poté postupy zadávání sektorových veřejných zakázek.

Tabulka č. 1: Přehled limitů veřejných zakázek dle předpokládané hodnoty

	Veřejná zakázka na dodávky a služby		Veřejná zakázka na stavební práce	
	Předpokládaná hodnota bez DPH		Předpokládaná hodnota bez DPH	
	od	do	od	do
Veřejná zakázka malého rozsahu	0	2.000.000 Kč	0	6.000.000 Kč
Podlimitní veřejná zakázka	více než 2.000.000 Kč	5.494.000 Kč	více než 6.000.000 Kč	137.366.000 Kč
Nadlimitní veřejná zakázka	více než 5.494.000 Kč	není stanovena	více než 137.366.000 Kč	není stanovena

Zdroj: Balýová, 2020, vlastní zpracování

2.3.Zadavatel

Ustanovení § 4 ZZVZ taxativně vymezuje okruh zadavatelů, kteří se v procesu zadávání veřejných zakázek musí řídit dle uvedeného zákona a čímž je také vymezena osobní působnost tohoto zákona (Macek et al., 2017).

Dle ZZVZ lze zadavatele dělit do několika skupin. Těmi jsou veřejní zadavatelé, dotovaní zadavatelé, dále pak zadavatelé sektoroví, dobrovolní a centrální (Balýová, 2020).

Ustanovení § 4 v odst. 1 písmene a) definuje veřejného zadavatele, kterým je Česká republika, jejíž organizační složky jsou považovány za samostatné zadavatele. Těmito organizačními složkami jsou samotná ministerstva a jiné správní úřady státu, Ústavní soud, soudy a státní zastupitelství. Dále Nejvyšší kontrolní úřad, Kancelář prezidenta republiky, Úřad vlády ČR, Akademie věd ČR, Kancelář veřejného ochránce práv, Grantová agentura ČR a jiná zařízení, pro která je vytvořen zvláštní právní předpis či ZMČR. Obdobné postavení organizační složky má i Kancelář Senátu a Kancelář Poslanecké sněmovny. Všechny tyto uvedené subjekty naplňují společný znak, kterým je skutečnost, že se nejedná o právnickou osobu, a z tohoto důvodu nemohou samostatně zastávat roli zadavatele. Tu na sebe přebírá stát, tedy Česká republika s bližším upřesněním zadávající organizační složky (např. Česká republika – Ministerstvo pro místní rozvoj) (Kruták et al., 2020).

Dle § 4 odst. 1 písmene b) až e) ZZVZ je zadavatelem Česká národní banka, státní příspěvková organizace, územní samosprávný celek nebo jeho příspěvková organizace a jiná právnická osoba, pokud „byla založena nebo zřízena za účelem uspokojování veřejných potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu“ nebo „jiný veřejný zadavatel ji převážně financuje, může v ní uplatňovat rozhodující vliv nebo jmenuje nebo volí více než polovinu členů v jejím statutárním nebo kontrolním orgánu“.

Dle § 4 odst. 2 je ve smyslu ZZVZ zadavatelem osoba, která k úhradě nadlimitní či podlimitní zakázky vynaloží více než 200.000.000 Kč anebo více než 50 % finančních prostředků rozpočtu veřejného zadavatele nebo rozpočtu EU, popřípadě veřejného rozpočtu jiného (cizího) státu vyjma případu, je-li veřejná zakázka plněna na území mimo státy EU (Kruták et al., 2020).

Za sektorového zadavatele, který je zmiňován v ustanovení § 4 odst. 3 ZZVZ se považuje "zadavatel sektorových veřejných zakázek" tak, jak je definován v ustanovení § 151 ZZVZ, a to včetně zadavatele koncese zadané v koncesním řízení ve smyslu ustanovení § 176 ZZVZ. Za sektorovou veřejnou zakázku lze považovat zakázku, která je zadána zadavatelem při výkonu relevantní činnosti. Relevantní činností se pak rozumí činnost, která je zatížena určitou regulací ze strany státu. Můžou jimi být i pozůstatky monopolních subjektů anebo subjektů jež zabezpečují základní potřeby státu, a to např. v oblasti energetiky či jiných (Balýová, 2020). Zadavatel, který sektorovou zakázku zadává již za „sektorového zadavatele“, dle nynější právní úpravy oproti předchozímu ZZVZ označován není (Macek et al., 2017).

V neposlední řadě je za zadavatele dle § 4 odst. 4 a 5 ZZVZ považována i osoba jež započala zadávající řízení, přestože k tomu nebyla povinna, ve vztahu k zadávacímu řízení, a to až do jeho konce (Kruták et al., 2020).

2.4. Dodavatel

Na základě § 5 ZZVZ je dodavatelem osoba, jež nabízí poskytování dodávek, služeb nebo stavebních prací, ale i více těchto osob naráz. Za dodavatele je možno považovat i pobočku závodu, avšak v takovém případě je za sídlo dodavatele považováno sídlo dané pobočky závodu.

Dodavatelem tak může být kdokoli, resp. jakákoli osoba, která je schopna „nabídnout“ poskytnutí předmětu plnění. Z takové osoby, která následně aktivně vystupuje v rámci konkrétní zakázky se stává „účastník“.

Účastníkem se dodavatel v rámci ZZVZ stává v případech, kdy:

- předem vysloví zájem,
- podá si žádost o účast nebo předloží nabídku,
- započne jednání se zadavatelem v rámci zadávacího řízení (Balýová, 2020).

Oproti výše uvedeným subjektům, jež jsou uvedeni jako možní dodavatelé, pak nabízí ÚOHS vymezení negativního uchazeče, jenž vyplývá z uvedeného rozhodnutí ÚOHS ze 7. 5. 2020, č. j. ÚOHS-S88/2012/VZ-4489/2012510/Mon, že navrhovatelem byla politická strana, která nemá právní identitu a nemůže tak vlastním jménem podnikat a stát se dodavatelem ve smyslu § 17 neboť neposkytuje a ani nemůže poskytnout „běžné“ plnění, kterým jsou dodávky, služby a stavební práce. Z tohoto důvodu nemá nárok proti postupu zadavatele podávat odůvodněné námitky ve smyslu § 110 odst. 1 ZZVZ a taktéž ani návrh ve smyslu § 114 odstavce 1 a 2 ZZVZ.

3. Zásady zadávání veřejných zakázek

Zákon také pamatuje na zásady, dle kterých jsou zadavatelé povinni se řídit a rovněž si obhájit svá rozhodnutí v rámci veřejných zakázek. Tyto zásady by tak měly prostupovat skrze celým systémem zadávacího procesu.

Celkem je vymezeno 5 zásad, kterými jsou zásada transparentnosti a přiměřenosti dle § 6 odst. 1 ZZVZ a ve vztahu k dodavatelům dále zásada rovného zacházení a zákaz diskriminace dle § 6 odst. 2 ZZVZ. Poslední zásada je vymezena v odstavci 3 téhož zákonného ustanovení a jí zásada zákazu omezení účasti v zadávacím řízení vůči dodavatelům, jež mají sídlo v členském státě EU, Evropského hospodářského prostoru či ve Švýcarské konfederaci nebo dále v jiném státě, a to na základě uzavřené mezinárodní smlouvy s ČR nebo s EU, zaručující přístup dodavatelům k zadání veřejné zakázky. Tento výčet však rozhodně není vyčerpávající a zadavatelé jsou tak, mimo uvedené, povinni dodržovat i další zásady, vyplývající z jiných právních předpisů EU (zejména pak ze Smlouvy o fungování Evropské unie). Příkladem lze uvést zásadu vzájemného uznávání nebo zásadu účelného hospodárného a efektivního vynakládání peněžních prostředků (Kruták et al., 2020).

Zásada transparentnosti odráží dostatečnou informovanost všech zúčastněných subjektů ve všech fázích veřejných zakázek. Těmi jsou dodavatelé před podáním předběžných nabídek, nabídek nebo žádostí o účast. Dále pak účastníci zadávacího řízení, ale i další osoby, jež mají právo být o činnostech zadavatele, který nakládá s veřejnými prostředky dostatečně informovány. Tuto zásadu musí zadavatel dodržet i při hodnocení a výběru nabídek a musí být zcela zjevné, na jakém podkladě, resp. dle jakých kritérií byly ony nabídky hodnoceny (Macek, 2017). Dle rozsudku NSS ze dne 15. 9. 2010, sp. zn. 1 Afs 45/2010-159 je smyslem transparentnosti v rámci veřejných zakázek zajištění hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti při nakládání s veřejnými prostředky. A za porušení této zásady se považuje situace, obsahuje-li postup zadavatele takové prvky, kvůli kterým se zadávací řízení stává nekontrolovatelné, hůře kontrolovatelné, nepřehledné či nečitelné a jakýmkoli způsobem vzbuzující pochybnosti o skutečných důvodech zvoleného postupu stranou zadavatele.

Zásada přiměřenosti, která v předchozí právní úpravě spadala pod zásadu zákazu diskriminace, se primárně vztahuje k samotným zadávacím podmínkám, jež jsou zadavatelem v průběhu zadávacího řízení veřejných zakázek stanovovány. Cílem tedy

je, aby tyto podmínky byly „přiměřené“ ve smyslu „*předmětu, objemu a charakteru zadávané veřejné zakázky*“. Ku příkladu by zadavatel neměl mít, v případě veřejných zakázek s nízkou předpokládanou hodnotou, přemrštěné požadavky na kvalifikaci a reference dodavatelů nebo nastavit příliš krátkou lhůtu pro podání nabídek, jedná-li se o předmět plnění, který je svou podstatou složitý či v případě zakázky velkého rozsahu (Kruták et al., 2020).

Smyslem zásady rovného zacházení je zajištění poskytnutí stejných podmínek ze strany zadavatele vůči všem účastníkům zadávacího řízení v procesu veřejných zakázek. Porušením této podmínky je např. situace, je-li zadavatelem jeden z účastníků vyzván k dodatečnému doplnění nabídky, přičemž jiný člen o totéž požádán není a na základě čehož je následně vyloučen.

Poslední zásadou, která je ZZVZ, ve vztahu k dodavatelům definována, je zásada zákazu diskriminace. Zásada zabezpečuje dodavatelům možnost účastenství při zadávacím řízení, jsou-li, na základě objektivního posouzení, schopni předmět plnění veřejné zakázky za požadovaných podmínek splnit. Tuto podmínku je možno aplikovat ve všech fázích zadávacího řízení, nejčastěji je však uplatňována při stanovování podmínek na kvalifikaci dodavatelů a taktéž při stanovování požadavků na předmět plnění (Macek et al. 2017).

Z rozsudku NSS ze dne 5. 6. 2008, sp. zn. 1 Afs 20/2008 vyplývá, že zákaz diskriminace, který je upraven právě již zmíněným § 6 ZZVZ nezahrnuje pouze formu zjevnou, ale i formu skrytou. Skrytou formou nepřípustné diskriminace je pro účely tohoto rozhodnutí myšleno takové chování zadavatele, které jakýmkoli způsobem znemožní účast některým dodavatelům, a to tím, že požaduje takové technické a kvalifikační předpoklady, jež jsou zjevně nepřiměřené, a to ve vztahu ke složitosti, velikosti a rovněž technické náročnosti konkrétní veřejné zakázky. Z uvedeného je zřejmé, že požadavky mohou být splněny pouze některými dodavateli, resp. potencionálními uchazeči, kteří by byly za jinak stejných podmínek k plnění této veřejné zakázky objektivně způsobilí (zjednodušeně řečeno, je znemožněna účast na plnění veřejné zakázky některým dodavatelům, kteří by jinak tento předmět plnění vykonali stejně úspěšně, jako ostatní dodavatelé, kvůli čemuž je znemožněno dosažení podstaty zákona o zajištění hospodářské soutěže a vytvoření rovného konkurenčního prostředí mezi dodavateli) (Macek et al., 2017).

4. Zadávací řízení

Před samotným zahájením zadávacího řízení je třeba stanovit režim, do kterého ona konkrétní zakázka spadá. Tento režim je stanoven v souladu s § 24 ZZVZ, a to dle výše její předpokládané hodnoty, jak již bylo shora uvedeno. Jestliže zadavatel zadává zakázku podlimitní a nadlimitní, je tak povinen řídit se dle příslušných ustanovení zákona. V případě zakázky malého rozsahu tato podmínka pro zadavatele neplatí, avšak může tato zakázka malého rozsahu být na rozhodnutí zadavatele zadána mimo rámec ZZVZ, přičemž musí dodržovat zásady vymezené § 6 ZZVZ.

Následně zadavatel vymezí konkrétní druh zadávacího řízení, v němž bude ona veřejnou zakázku zadávat.

4.1. Druhy zadávacích řízení

Ustanovení § 3 ZZVZ vymezuje devět druhů zadávacích řízení. Jsou jimi zjednodušené podlimitní řízení, otevřené řízení, užší řízení, jednací řízení s uveřejněním a jednací řízení bez uveřejnění. Dále pak řízení se soutěžním dialogem, řízení o inovačním partnerství, koncesní řízení a posledním druhem je řízení pro zadání veřejné zakázky ve zjednodušeném režimu. Blíže budou jednotlivé druhy popsány v následujících podkapitolách (Macek, 2017).

4.1.1. Zjednodušené podlimitní řízení

Zjednodušeného podlimitního režimu může být využito pouze v rámci podlimitního režimu. Výjimku tvoří veřejné zakázky na stavební práce, které mohou být zadány v tomto režimu pouze za předpokladu, nepřesáhne-li jejich předpokládaná hodnota 50.000.000 Kč. Jde o jednofázové zadávací řízení, které je jednodušší a rychlejší obdobou otevřeného řízení. Řízení je zahájeno zadavatelem v momentě uveřejnění výzvy k podání nabídek, a to na profilu zadavatele, který může přímo oslovit konkrétní dodavatele, a to tím, že jim výzvu přímo zašle. Podmínkou tvoří počet těchto obeslaných dodavatelů, kterých musí být minimálně pět (Macek, 2017). Blíže je zjednodušené podlimitní řízení upraveno § 53 ZZVZ.

4.1.2. Otevřené řízení

V případě otevřeného řízení může být nabídka podána každým dodavatelem, který o ni projeví zájem, tedy každý, bez nutnosti splnění dalších podmínek (výjimku

dle zákona tvoří zakázky v oblasti obrany a bezpečnosti). Zahájení je započato odesláním oznámení o zahájení zadávacího řízení k uveřejnění. Tímto zadavatel vyzývá dodavatele (v neomezeném počtu) k podání nabídky. Jedná se rovněž o jednofázové zadávací řízení.

Nevýhodou může být skutečnost, že zde není možnost vyjednávání mezi subjekty zadavatele a dodavatele, a tudíž není zcela vhodné pro veřejné zakázky složitějšího charakteru, neboť zadavatel nemusí být schopen přesně specifikovat předmět plnění a s tím spojené smluvní podmínky (Macek, 2017). Blíže je otevřené řízení definováno v § 56 ZZVZ.

4.1.3. Užší řízení

Stejně jako u shora uvedeného otevřeného řízení, může být toto řízení zadavatelem využito bez nutnosti splnění dalších podmínek, je však dvoufázové. Zadávací řízení je zahájeno odesláním oznámení o zahájení zadávacího řízení ze strany zadavatele, který tímto vyzývá neomezený počet dodavatelů k podání žádosti o účast. Na základě těchto žádostí od dodavatelů posoudí zadavatel kvalifikaci účastníků, a po vyloučení nevhodných vyzve zbylé k podání nabídek. Ani zde není možnost s účastníky jednat (Macek, 2017). Užší řízení dále upravuje § 58 ZZVZ.

4.1.4. Jednací řízení s uveřejněním

Zadavatel může využít jednací řízení s uveřejněním pouze v situacích, splňuje-li podmínky vyplývající z § 60 ZZVZ³. Podstata tohoto řízení tkví v možnosti jednat s účastníky, resp. zadavatel si může sjednat podmínky s jednotlivými účastníky, a to za účelem dosažení lepších podmínek v jeho prospěch. Toto jednání je třífázové, přičemž v první z nich zadavatel uveřejní oznámení o zahájení zadávacího řízení, na jehož základě si dodavatelé mohou podat žádosti o účast. Opět, stejně jako v případě užšího řízení, bude provedena kontrola kvalifikace a nevyřazení účastníci budou vyzváni k podání předběžných nabídek. Druhá fáze zahrnuje ono jednání s účastníky o obsahu jejich nabídek. Poslední, a tedy třetí fáze slouží k vyzvání dodavatelů k podání finálních nabídek.

Jednací řízení s uveřejněním tak nabízí nemalou výhodu zadavateli, který tak dosáhne nabídky, která plně odpovídá požadavkům plnění a jeho potřebám. Jednáním

³ § 60 ZZVZ upravuje podmínky jednacího řízení s uveřejněním, resp. vymezuje za jakých podmínek může být této formy využito.

rovněž dosáhne toho, že na účastníky je „vyvíjen pomyslný tlak“, který je vede ke zlepšování jejich návrhů (myšleno v otázce ceny či výhodnějších podmínek) ve prospěch zadavatele (Macek, 2017). Blíže je tento druh zadávacího řízení upraven v § 61 ZZVZ.

4.1.5. Jednací řízení bez uveřejnění

Tohoto druhu zadávacího řízení může zadavatel využít pouze v případě, bude-li naplněna některá z podmínek dle § 63 až § 66 ZZVZ⁴. Jde o atypický druh zadávacího řízení, při kterém může dojít k vyloučení či značnému omezení hospodářské soutěže, protože, jak již z názvu vyplývá, nedochází k uveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení. Dojde k vyzvání o jednání, popř. o podání nabídek jednoho či více dodavatelů, a to pouze na základě vlastního výběru zadavatele. Další zvláštností tohoto druhu zadávacího řízení je jeho nedostatečné formální vymezení (je vymezeno pouze rámcově), čímž se svojí povahou blíží k běžnému způsobu uzavírání smluv mezi soukromými subjekty (Macek, 2017). Jednací řízení bez uveřejnění je upraveno ustanovením § 67 ZZVZ.

4.1.6. Řízení se soutěžním dialogem

Řízení se soutěžním dialogem je typické pro zakázky, jež mají velmi složitý, resp. specifický předmět plnění, a nelze jej zadavatelem dostatečně specifikovat a je nutné využít dialogu s dodavateli s cílem nalezení konkrétních řešení, která budou podmínky plnění splňovat.

Soutěžní dialog lze jednoduše definovat jakožto proces, díky němuž zadavatel nalézá optimální řešení vyhovující jeho potřebám v rámci konkrétní veřejné zakázky.

Proces řízení je rozdělen na tři, případně čtyři fáze. V první fázi je opět zadavatelem uveřejněno oznámení o zahájení zadávacího řízení, čímž dochází k vyzvání dodavatelů k případnému podání žádostí o účast. Následně je přezkoumána kvalifikace účastníků a nevyřazení jsou vyzváni k účasti při soutěžním dialogu. Následně probíhá dialog a společné hledání adekvátního řešení. V další fázi zadavatel vyzve účastníky

⁴ § 63 ZZVZ upravuje podmínky obecného použití v případě jednacího řízení bez uveřejnění. Následující ustanovení §§ tyto podmínky blíže specifikují pro použití v případě veřejných zakázek na dodávky (§ 64), služby (§ 65) a služby nebo stavební práce (§ 66).

o podání nabídek korespondujících s již nalezeným řešením. V případné čtvrté fáze může dojít k jednání s dodavatelem za účelem upřesnění všech podmínek.

Aby mohla být zakázka podána v rámci řízení se soutěžním dialogem musí být splněny podmínky uvedené v § 60 ZZVZ, blíže je však toto řízení upraveno § 68 a § 69 téhož zákona (Macek, 2017).

4.1.7. Řízení o inovačním partnerství

Tohoto typu zadavatel využije v případě, nemůže-li svoje potřeby týkající se dodávek, služeb a stavebních prací prostřednictvím řešení, která jsou již na trhu zavedená a dostupná. Z tohoto tedy plyne, že dochází k vývoji inovačního řešení pro tyto účely a k následné koupi stranou zadavatele.

Řízení započne v momentě, kdy zadavatel odešle oznámení o zahájení zadávacího řízení k uveřejnění, kterým dojde k vyzvání neomezeného počtu dodavatelů k podání žádosti o účast. Po posouzení kvalifikace a vyřazení nevhodných kandidátů vyzve zbývající k podání předběžných nabídek. Poté jsou návrhy projednány a uzpůsobeny ve prospěch zadavatele, který si nakonec vybere jednoho či více účastníků, s nimiž naváže inovativní partnerství, a ti samostatně započnou vývoj a výzkum (Macek, 2017). Blíže je toto vymezeno § 70 až § 72 ZZVZ.

4.1.8. Koncesní řízení

V rámci koncesního řízení mohou být zadavatelem zadány takové zakázky, které jsou koncesemi na služby nebo koncesemi na stavební práce. O které se jedná definuje ZZVZ v § 174 odst. 2 a 3. Zahájení, stejně jako v předchozích případech, začíná odesláním oznámení o zahájení řízení a výzvou uchazečů o předběžný návrh. Jakákoli bližší specifikace samotného průběhu koncesního řízení může být ze strany zadavatele upravena, a to zcela dle jeho uvážení. Může rovněž využít i možnosti s uživateli jednat (Macek, 2017). Podrobněji je koncesní řízení vymezeno v § 180 ZZVZ.

4.1.9. Řízení pro zadání veřejné zakázky ve zjednodušeném režimu

Tento druh řízení je využíván zadavatelem v případě zakázek na sociální nebo jiné služby zvláštního charakteru (viz příloha č. 4 ZZVZ). Příkladem je možné uvést služby zdravotní a sociální péče, některé právní služby, služby náboženských organizací

či poštovní služby. Zahájení řízení může být zadavatelem provedeno dvěma způsoby, a to odesláním oznámení o zahájení zadávacího řízení k uveřejnění nebo odesláním předběžného oznámení zadávacího řízení s uveřejněním, jestliže tak hodlá vzbudit zájem. Zadavatel může využít možnosti s uchazeči jednat a může si sám zvolit, jakým způsobem bude ono řízení probíhat. Řízení pro zadání veřejné zakázky ve zjednodušeném režimu je upraveno ustanovením § 129 ZZVZ (Macek, 2017).

4.2.Průběh zadávacího řízení

Všechny kroky zadavatele v průběhu zadávacího řízení, včetně jím stanovených zadávacích podmínek, musí být v souladu se ZZVZ. Z tohoto tedy přímo vyplývá, že stanovené podmínky jsou zavazující nejen pro stanu dodavatele, ale i pro zadavatele samotného, který se ku příkladu nemůže na dodavatelích domáhat včasného podání námitek, čímž by z jeho strany došlo k porušení jím stanovených zadávacích podmínek, nehledě na to, že by došlo k porušení zákonných povinností. V případě, nestanoví-li zákon výslovně některou z podmínek či povinností, je zadavatel povinen řídit se dle ustanovení § 6 ZZVZ, který definuje zásady pro zadávání veřejných zakázek, které musí být v souladu s jednotlivými kroky zadavatele. Nová právní úprava veřejných zakázek poskytuje zadavateli (oproti původní úpravě) větší volnost, co do způsobu vedení onoho zadávacího řízení, avšak i zde platí, že všechny jeho kroky musí být primárně takové, aby byly zároveň transparentní a nebyly nikterak pro dodavatele diskriminující.

V samotném průběhu dochází k výběru dodavatele či dodavatelů z řady uchazečů, přičemž zadavatel takto činí výlučně na základě řádného posouzení splnění podmínek pro zadávací řízení, přičemž zadavatel musí k jednotlivým účastníkům přistupovat objektivně a nemůže tak brát v potaz např. skutečnost, že s jedním z uchazečů již v minulosti spolupracoval a jeho zkušenosti s ním byly kladné.

Onen výběr dodavatele probíhá také na základě eliminace počtu účastníků, případně snížení počtu nabídek, umožňuje-li to ZZVZ s přihlédnutím ke zvolenému druhu zadávacího řízení, a rovněž, pokud si je v takovém případě zadavatel vyhradil. K tomuto kroku zadavatel stanoví kritéria, reflektující objektivní a ověřitelné skutečnosti, které mají přímou spojitost s daným předmětem a další podmínky, jakými jsou kvalifikace dodavatele nebo vliv veřejné zakázky na životní prostředí či sociální důsledky plynoucí z předmětu veřejné zakázky. Ke správnému posouzení splnění stanovených kritérií může zadavatel využít dokladů, modelů, vzorků či jiných údajů, které byly

poskytnuty účastníkem, ale i v případě opatřil si je sám. V případě, byly tyto uvedené poskytnuty účastníkem zadávacího řízení, je zadavatel povinen (nevyhradil-li si to již v zadávací dokumentaci) bez zbytečného odkladu na písemnou žádost účastníka vrátit, případně finančně kompenzovat jejich hodnotu.

Poslední fází, která je však v rámci celého procesu nejobtížnější a časově nejvíce náročná je část hodnocení, resp. posuzování nabídek. Takové posouzení splnění podmínek pro účast v zadávacím řízení může být zadavatelem učiněno před samotným hodnocením nabídek, ale i po. Dle ustanovení § 39 ZZVZ musí být uvedené splnění podmínek účasti u vybraného dodavatele a následné hodnocení nabídky provedeno vždy. Předchozí právní úprava touto podmínkou zatížila všechny nabídky v rámci zadávacího řízení, které musely být, bez ohledu na jejich množství, posouzeny. Tato nová úprava značně zefektivnila jednání ze strany zadavatele, který již nemusí posuzovat všechny nabídky, nehledě na to, že na ono posouzení přímo navazovala fáze, ve které byli účastníci vyzváni k doplnění či upřesnění nabídek, což tento proces činila značně zdoluhavým a složitým. Je třeba zohlednit i to, že dříve k takovému upřesnění či doplnění byl vyzván i takový účastník, který byl posledním v pořadí, a který by se jen sotva mohl stát vítězem, se kterým bude uzavřena smlouva, a i takový v případě svého vyloučení měl možnost podat proti takovému rozhodnutí zadavatele námitky a řízení časově prodlužovat.

Za nejefektivnější tedy lze považovat situaci, kdy dojde nejprve k hodnocení všech nabídek a následný proces posouzení nabídky absolvovat pouze s takovým dodavatelem, který předloží nejlepší nabídku (Balýová, 2020).

5. Námitky a řízení o přezkoumání úkonů zadavatele

5.1. Námitky

Prvotním, a tudíž i výchozím institutem proti nesprávnému postupu zadavatele, jsou námitky, které jsou upraveny v části třinácté ZZVZ. Logickým předpokladem pro podání námítky je v souladu se ZZVZ vznik nějaké újmy na straně dodavatele (případně jiného účastníka), ale i jeho hrozba. Podáním námítky stranou dodavatele je možné zjednat nápravu přímo u zadavatele. Námitky je možné podat proti všem úkonům zadavatele, stejně tak proti jeho opomenutím. Dále pak proti zvolenému zadávacímu řízení a v neposlední řadě proti postupu zadavatele, který směřuje k zadání veřejné zakázky (vyjma zadávacího řízení), jež je rozporu se zákonem (Machurek et al., 2017). Zákon také výslovně stanovuje, že námitky mohou být podány pouze účastníkem zadávacího řízení. Z tohoto tedy plyne, že zákon striktně vymezuje okruh možných podatelů, jež mohou v situacích, ve kterých by jiným osobám než účastníkům zadávacího řízení, ani nemohla z postupu zadavatele hrozit, ani vzniknout jakákoli relevantní újma. Příkladem lze uvést situace rozhodnutí zadavatele o nejvhodnější nabídce, při které nemůže vzniknout ani hrozit újma dodavatelům, jež se tohoto konkrétního zadávacího řízení neúčastní. V takovém případě, podá-li dodavatel námitky, aniž by k tomu byl oprávněn, zadavatel tyto námitky odmítne, jakožto podané neoprávněnou osobou (Macek et al., 2017).

Námitky se podávají přímo zadavateli, který o nich dále rozhoduje. Jde o jakési upozornění ze strany dodavatele, který dává kvalifikovaným způsobem najevo, že jím zvolený postup považuje za nezákonný. V případě, že zadavatel námitkám stěžovatele vyhoví, provede odpovídající opatření vedoucí k nápravě dle § 49 ZZVZ a zadávací řízení pokračuje dále (není-li opatřením k nápravě právě jeho zrušení). Instituty námitek vč. opatření k nápravě tak umožňují řešit pochybení bez nutnosti integrace třetího subjektu do zadávacího řízení, tedy orgánu dozoru. Nevyhoví-li zadavatel námitkám, má dodavatel možnost postup zadavatele napadnout u nezávislého orgánu dozoru, jímž je ÚOHS.

Z uvedeného plyne, že podání námitek je nezbytným předpokladem pro to, aby dodavatel mohl využít další možnosti ochrany a obrátit se s návrhem na ÚOHS. V podaných námitkách musí dodavatel striktně vymezit ono porušení zákona zadavatelem, neboť právě toto vytýkané porušení může následně být obsahem návrhu

na zahájení řízení o přezkoumání úkonů zadavatele před ÚOHS (Macek et al., 2017). Dle rozsudku NSS ze dne 20. 5. 2014, sp. zn. 2 Afs 23/2013-39 je podání návrhu na přezkoumání úkonů zadavatele podmíněno „*podáním řádných námitek ve stejné věci*“, což znamená, že „*pokud uchazeč určité pochybení zadavateli nevytýkal již v námitkách proti jeho úkonu či rozhodnutí, nemůže tak již relevantně a úspěšně učinit v návrhu na zahájení správního řízení*“.

5.1.1. Lhůty pro podání námitek

ZZVZ v ustanovení § 242 upravuje lhůty pro podání námitek⁵, přičemž je rozdělen na dvě pomyslné části. Odstavec 1 upravuje obecnou lhůtu, jež je využita vždy, nejedná-li se o úpravu zvláštní. Jedná se o námitky proti úkonům oznamovaným v dokumentech, námitky proti podmínkám ve smyslu kvalifikace dodavatele, námitky proti zadávací dokumentaci v při stanovování lhůt pro podání námitek a v neposlední řadě námitky proti dobrovolnému oznámení o záměru uzavřít smlouvu. Takové jsou upraveny v odstavcích 2 až 5.

Zákon stanoví subjektivní lhůtu pro doručení výše uvedených námitek zadavateli na 15 dnů ode dne, kdy se stěžovatel dozvěděl o domnělém porušení zákona. Důležitým momentem pro započítání této lhůty je okamžik, ve kterém stěžovatel (dodavatel) zjistil nebo měl zjistit, že došlo k porušení zákona. Avšak samotný okamžik, ve kterém k onomu porušení došlo je pro posouzení této lhůty irelevantní. Stěžovatel má rovněž povinnost v námitkách uvést, kdy se o porušení zákona dozvěděl⁶. Objektivní lhůta pro podání námitek stěžovateli končí v momentě, kdy dojde k uzavření smlouvy na veřejnou zakázku a poté již neexistuje možnost námitky podat. Takové námitky jsou považovány za opožděné a zadavatel je ze zákona musí odmítnout. Totéž plyne i z rozsudku KS v Brně ze dne 22. 6. 2015, č. j. 30 Af 10/2013-150, ve kterém bylo konstatováno: „*Pokud byly námitky podány až po uzavření smlouvy, tedy až po lhůtě stanovené zákonem, nebyly podány včas. Opačný výklad, tedy že podání námitek je za určité situace možné i po podepsání smlouvy, tak nemá oporu v zákoně a nelze jej dovodit, aniž by soud nepřipustně zákon dotvářel a tím ve skutečnosti přebíral funkci zákonodárce.*“

⁵ Jednotlivé lhůty v rámci ZZVZ vychází z obecných pravidel pro počítání času, která vycházejí z § 605 a násl. NOZ.

⁶ Tato podmínka vyplývá z ustanovení § 244 odst. 2 ZZVZ.

Námítky ve shora uvedených lhůtách musí být zadavateli doručeny a nestačí tedy okamžik, kdy byly předány držiteli poštovní licence či jiné organizaci, která má za úkol doručit odeslanou zásilku. (Macek et. al., 2017) Oproti dřívější podobě došlo v průběhu roku 2017 a 2018 k novelizaci ZZVZ, v jejímž důsledku bylo, velmi logicky, přikročeno k tomu, že námítky by nyní měly být podle ustanovení § 211 odst. 3 ZZVZ primárně podávány v písemné, leč elektronické podobě (mimo stanovených výjimek). Je možno spatřovat jednoznačnou motivaci i právě v úseku počítání lhůt, kdy k tomu, aby mohlo být k námitce přihlíženo, musí být doručena ve lhůtě. Příkladem lze uvést, že v případě, kdy budou námítky odeslány patnáctého dne běhu subjektivní lhůty, tedy po zjištění domnělého porušení, bude zásilka doručována až šestnáctého dne, což již bude vyhodnoceno jako opožděné a námítky budou odmítnuty. V případě, kdy budou námítky doručovány datovou schránkou, nastává podle ustanovení § 211 odst. 6 ZZVZ doručení ve stejném okamžiku, jako dodání, tedy ještě ve lhůtě. Tato strategická výhoda byla zachována u veřejných zadavatelů i dříve, nicméně u ostatních zadavatelů je to novinka velmi vítaná (Machurek et al., 2017).

Odmítne-li zadavatel námítky z důvodu jejich opoždění, musí rovněž v rozhodnutí o odmítnutí stěžovatele poučít o možnosti podat návrh na zahájení řízení o přezkoumání úkonů k ÚOHS a dále jej informovat o povinnosti doručit stejnopis návrhu zadavateli v téže lhůtě (viz kapitola 6.1.2). ÚOHS pak nejprve přezkoumá, zda návrhu předcházely námítky, jež byly řádně a včas podány a zda jejich obsahem byly všechny povinné náležitosti, pakliže ne, řízení bude zastaveno (Machurek et al., 2017).

5.1.2. Náležitosti námitek

Mezi formální, a tedy povinné náležitosti patří identifikační údaje stěžovatele, dále informace o tom, v čem spatřuje ono porušení zákona a čeho chce námítkami dosáhnout (resp. přijetím jakých opatření může zadavatel sjednat nápravu). Tyto námítky musí být podány písemnou formou, případně elektronicky (dle podmínek stanovených zákonem), přičemž obsahem těchto námitek nemusí být elektronický podpis, a to ani v případě, je-li k tomuto využito e-mailové komunikace (Balýová, 2020).

Námítky, jež neobsahují všechny povinné náležitosti zadavatel odmítne a není tak povinen žádat stěžovatele o jejich doplnění. V případě, uvědomí-li si stěžovatel, že námítky neobsahují všechny tyto náležitosti, a zároveň tyto ve lhůtě pro podání námitek doplní, neexistuje důvodu jejich neakceptace ze strany zadavatele. Lhůta

pro rozhodnutí o námitkách započne zadavateli běžet dnem, kdy bylo ono doplnění námitek doručeno zadavateli (Macek et al., 2017). Blíže jsou upraveny jednotlivé náležitosti námitek v ustanovení § 244 ZZVZ.

5.1.3. Vyřízení námitek

Dle § 245 je zadavatel povinen odeslat stěžovateli rozhodnutí o námitkách, a to ve lhůtě 15⁷ dnů ode dne doručení těchto námitek. Ve vyrozumění musí uvést, zda námitkám vyhovuje či je odmítá, dále odůvodnění, ve kterém se přezkoumatelným způsobem podrobně a srozumitelně vyjádří ke všem skutečnostem, které jsou v námitkách uvedeny. V případě, že námitkám vyhoví, musí současně stěžovateli sdělit, jaké opatření k nápravě provede. Z uvedeného plyne, že právě zadavatel je tím, kdo musí znát, co a jakým způsobem poptává, respektive musí být plně schopen svá rozhodnutí a postupy obhájit (Machurek et al., 2017). Zadavatel však námitkám vyhovuje pouze v případě, vyhovuje-li jim v plném rozsahu a rovněž přijme všechna nápravná opatření, jichž se stěžovatel v námitkách domáhal. Ve všech ostatních situacích se jedná o odmítnutí námitek, tedy i v případě, vyhověl-li zadavatel těmto námitkám pouze v určitém rozsahu.

Zadavatel námitky odmítne v případě, považuje-li důvody pro jejich vyhovění za nerelevantní, či v případech, které jsou uvedeny v § 245 odst. 3⁸. Jak již bylo výše uvedeno, zákon explicitně ukládá povinnost zadavateli podrobně a srozumitelně se vyjádřit ke všem skutečnostem, které stěžovatel v námitkách uvádí. Zde se lze domnívat, že tato podmínka nebude naplněna v případě, bude-li se jednat o odmítnutí z důvodů dle odst. 3, neboť zde nejspíš postačí uvedení zákonného důvodu pro odmítnutí. Pokud zadavatel námitkám vyhoví, musí rovněž uvést, jakým způsobem hodná nápravu nezákonného postupu nebo úkonu provést a nestačí tedy pouhé konstatování, že takto učinil. Náprava nezákonného stavu ze strany zadavatele bude spočívat primárně ve zrušení takového úkonu, jež je vadou postižen, jedná se např. o zrušení rozhodnutí o vyloučení účastníka ze zadávacího řízení nebo zrušení rozhodnutí o výběru dodavatele (Kruták et al., 2020).

⁷ Předchozí právní úprava poskytovala zadavateli lhůtu 10 dnů pro rozhodnutí o námitkách, kdy cílem zákonodárce bylo poskytnutí většího množství času na řádné vyřízení námitek.

⁸ Důvody pro odmítnutí námitek ve smyslu § 245 odst. 3 ZZVZ spočívají v nedostatečné legitimaci stěžovatele, absence některé ze zákonných náležitostí nebo z důvodu opožděnosti jejich podání.

5.1.4. Vzdání se práva podat námitky

Zákon rovněž stanovuje podmínky, za kterých je možné se práva podat námitky vzdát. Toto právo upravuje § 243 ZZVZ. Účastník zadávacího řízení tak musí učinit písemnou formou, a to až v okamžiku po vzniku práva tyto námitky podat. Obvykle tento okamžik nastává po doručení rozhodnutí o vyloučení či rozhodnutí o výběru dodavatele.

Využije-li účastník této možnosti námitky podat, má se za to, že lhůta pro podání námitek v případě tohoto uchazeče již uplynula (Krč, 2018). Neexistuje tedy možnost, že by si účastník toto vzdání se práva podat námitky „rozmyslel“ a námitky podal. Na takové by bylo pohlíženo jako na opožděné a byly by dle § 245 odst. 3 odmítnuty.

Možnost vzdát se práva podat námitky výrazně přispívá k urychlení zadávacího řízení, avšak pouze v případě, že dodavatelé nepochybují o správnosti postupu zadavatele a jsou ochotni se tohoto práva vzdát (Macek et al, 2017).

5.1.5. Zákaz uzavření smlouvy

Zákon upravuje tzv. blokační lhůty, ve kterých nesmí zadavatel smlouvu s vybraným dodavatelem uzavřít. V případě, má-li dodavatel důvod domnívat se, že zadavatel tento zákaz porušil a smlouvu uzavřel, má právo podat k ÚOHS návrh na uložení zákazu smlouvu plnit. V případě, je-li domněnka dodavatele správná, ÚOHS zadavateli zákaz uloží a nebude již bráno za relevantní jiné porušení ZZVZ. K uložení tohoto zákazu tedy postačí skutečnost, že zadavatel takto učinil v době, kdy ze zákona takto učinil nesměl. Taková smlouva je následně považována za neplatnou od svého počátku. Podmínky, na základě kterých, nemůže být smlouva zadavatelem uzavřena definuje § 246 ZZVZ (Macek et al., 2017).

5.2. Autoremedura ze strany zadavatele

Autoremeduru⁹ ze strany zadavatele lze do jisté míry považovat za prostředek ochrany dodavatele, přičemž spočívá v napravení postupu zadavatele, který je v rozporu se zákonem, a to na základě vlastního rozhodnutí a nikoli na základě vyhovění námitek ze strany dodavatele, jak blíže upravuje § 245 odst. 1 ZZVZ či na základě rozhodnutí ÚOHS nebo soudů. Hlavním smyslem uvedeného je přijetí takového nápravného opatření, které bude toliko zásadní, jímž dojde k nápravě předchozího postupu, který byl

⁹ Autoremeduru blíže specifikuje § 49 odst. 1 a 2 ZZVZ.

zadavatelem shledán jako chybný, avšak zároveň nesmí být nepřiměřený vzhledem k povaze řešeného chybného postupu. Zároveň toto zvolené opatření musí být v souladu se základními zásadami¹⁰ (Macek et al., 2017).

Opatření k nápravě může mít hned několik kroků různých podob, přičemž krajním případem je rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení¹¹. K takovému opatření by měl zadavatel přikročit pouze v situacích, nelze-li k nápravě zvolit mírnějšího, avšak nezbytného opatření, díky kterému by se zadávací řízení vrátilo do doby, kdy bylo bezvadným. Neměl by tedy zneužívat této možnosti a účelně vyhledávat chyby v zadávacím řízení za účelem jeho zrušení (Balýová, 2020). Dále je třeba brát v potaz, že zruší-li zadavatel některý z vadných úkonů, může dojít rovněž ke zrušení úkonu, který byl do té doby bezvadným, a který byl učiněn až po úkonu chybném a u nichž v důsledku zrušení může být doznáno změn.

Institut autoremedury může zadavatel využít i v případě, byl-li již příslušný návrh stranou navrhovatele k ÚOHS podán (Balýová, 2020).

5.3. Výkon dozoru nad zadáváním veřejných zakázek a zvláštními postupy

Dle § 248 ZZVZ je dozor nad dodržováním ZZVZ svěřen do působnosti ÚOHS. Oproti předchozí právní úpravě došlo ke změně formulace, kdy se již nejedná o „výkon dohledu“ ÚOHS, ale „výkon dozoru“ ÚOHS (Macek et al., 2017).

ÚOHS tedy vykonává dozor nad dodržováním pravidel, která jsou definována ZZVZ a zadávacími podmínkami. Odst. 1 výše uvedeného paragrafu a zákona však přímo vymezuje, že onomu dozoru ÚOHS podléhají pouze podlimitní a nadlimitní veřejné zakázky, společně s koncesemi na služby a stavební práce, jež jsou do zákona zapracovány pouze jako jeden z druhů veřejných zakázek s výjimkou koncesí malého rozsahu¹² a rovněž zvláštní postupy (Balýová, 2020). Těmi se pak rozumí rámcová dohoda, dynamický nákupní systém a soutěž o návrh (Macek et al., 2017).

¹⁰ Viz § 6 ZZVZ, který blíže upravuje zásady zadávání veřejných zakázek.

¹¹ Dle § 127 odst. 2 ZZVZ.

¹² A to dle § 178 ZZVZ.

Z hlediska působnosti ÚOHS je nutné zmínit zákon č. 273/1996 Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Dle uvedeného zákona je ÚOHS ústředním orgánem státní správy a mimo již zmíněného dozoru nad zadáváním veřejných zakázek vykonává svoji činnost v rámci ochrany hospodářské soutěže, ale i v řadě dalších oblastí upravených zvláštními zákony.

Při výkonu dozoru ve smyslu veřejných zakázek, je shora uvedeným zákonem v § 248 odst. 1 ZZVZ taxativně vymezen výčet pravomocí včetně pravomocí projednávat správní delikty. Tento výčet je tedy definitivní a konečný a neexistuje žádná další pravomoc, která by mohla být stranou ÚOHS ve vztahu k veřejným zakázkám učiněna. Těmito činnostmi jsou:

- rozhodování o tom, jestli byl postup zadavatele při zadávání veřejných zakázek v souladu se ZZVZ,
- rozhodování o tom, zda byl postup zadavatele při zadávání veřejné zakázky mimo zadávací řízení v souladu se ZZVZ,
- ukládání nápravných opatření (kterými mohou být např. zrušení zadávacího řízení, zrušení soutěže o návrh či zrušení určitého úkonu zadavatele),
- rozhodování o návrhu dle § 267¹³,
- kontrolní činnosti vyplývající z kontrolního řádu¹⁴ (kontrolní činnost se týká jednotlivých postupů a kroků zadavatele, resp. zda tyto byly v souladu se ZZVZ) (Krč, 2018).

Dle odst. 2 dále zákonodárce zapracovává pravidlo, týkající se situací, kdy zadavatel započne zadávací řízení s cílem zadání veřejné zakázky malého rozsahu. Na takovou bude, za zákonem stanovených podmínek a v souladu s § 4 odst. 4) pro účely výkonu pravomocí, resp. dozoru ÚOHS pohlíženo jako na veřejnou zakázku podlimitní (Macek et al., 2017).

Dle odst. 3 téhož ustanovení rovněž do kompetencí ÚOHS spadají správní delikty. Mimo již výše definovaných činností spadá do působnosti ÚOHS projednávání těchto správních deliktů a případné ukládání sankcí za jejich spáchání. Tyto jsou blíže upraveny ustanoveními § 268–270 ZZVZ. Předchozí právní úprava kromě uvedeného obsahovala

¹³ Jež upravuje návrh po ukončení fáze inovativního partnerství

¹⁴ Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů.

ustanovení, dle kterého mohla být ÚOHS sankciována i strana zadavatele, avšak ZZVZ toto již neobsahuje (Krč, 2018).

5.4. Zahájení řízení

Řízení o přezkumu veřejných zakázek před ÚOHS plní velmi důležitou funkci kontroly, a je tak nedílnou součástí zadávacího řízení jako celku. Hlavním úkolem řízení je naplnění smyslu zadávacího řízení, kterým je vytvoření zdravého konkurenčního prostředí s cílem zvýšit transparentnost a zamezení diskriminace dodavatelů, posílení konkurence mezi podnikateli, ale hlavně zajištění racionálního využití veřejných prostředků, čehož lze dosáhnout pouze za nejvýhodnějších ekonomických podmínek, kterých je dosaženo výběrem nejvhodnější nabídky.

Aby shora uvedeného mohlo být dosaženo, mělo by toto řízení být co možná nejrychlejší a nejefektivnější. Je tedy velmi důležité, aby ono řízení bylo prováděno nezávislým orgánem. Nemá-li tento orgán charakter soudu, musí být jeho rozhodnutí dále přezkoumatelné ve správním soudnictví, přičemž musejí být zachována práva a chráněny oprávněné zájmy účastníků (soutěžitelů) (Jurčík, 2007).

Oproti námitkám, je řízení o přezkoumání úkonů zadavatele řízením správním, jež lze definovat jakožto postup správního orgánu za účelem vydání rozhodnutí, na jehož základě se dle § 9 správního řádu „*věci zakládají, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo jímž se v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá*“.

Řízení o přezkoumání úkonů zadavatele lze dle § 249 ZZVZ zahájit na základě písemného návrhu stěžovatele (dále jen „navrhovatele“) nebo z moci úřední, tedy z vlastní iniciativy ÚOHS (tzv. ex offo) (Macek et al., 2017).

5.4.1. Zahájení řízení na návrh

Jak již bylo uvedeno, stěžovatel, jehož námitky byly zadavatelem odmítnuty, má právo obrátit se s návrhem na přezkoumání úkonů zadavatele v zadávacím řízení k ÚOHS. Řízení se považuje za zahájené od okamžiku, kdy je návrh ÚOHS doručen. K podání návrhu je legitimován pouze subjekt stěžovatele, tedy osoba, která tento návrh řádně a včas v totožné věci jako námitky zadavateli podala. Jestliže stěžovatel své argumenty již neuplatnil formou námitek, bude tato skutečnost důvodem pro zastavení tohoto řízení.

Návrh musí být navrhovatelem odeslán k ÚOHS výhradně prostřednictvím datové schránky či jako datová zpráva, jejímž obsahem je i elektronický podpis. Další podmínkou je kauce, kterou musí být podpořen každý návrh. Doklad o zaplacení této kauce je totiž podstatnou náležitostí samotného návrhu (Machurek et al., 2017).

Návrh na přezkoumání úkonů zadavatele může stěžovatel podat proti všem úkonům zadavatele, vč. opomenutí, jen nejsou v souladu se ZZVZ a na základě kterých již vznikla, nebo hrozí, že vznikne újma na jeho právech. Dle ustanovení § 250 lze návrh podat především proti:

- zadávacím podmínkám,
- dobrovolnému oznámení dle § 212 ZZVZ,
- vyloučení účastníka zadávacího řízení dle § 48 ZZVZ,
- rozhodnutí o výběru dodavatele dle § 50 a § 123 ZZVZ,
- volbě druhu zadávacího řízení a
- postupu zadavatele, který směřuje k zadání veřejné zakázky mimo zadávací řízení za použití výjimek dle § 29 až § 31 ZZVZ.

V praxi je nejčastěji návrh podáván vůči rozhodnutí o vyloučení účastníka ze zadávacího řízení, avšak návrh může být podán i proti dalším úkonům zadavatele, jsou-li naplněny obecné předpoklady plynoucí ze ZZVZ (Macek et al., 2017).

5.4.1.1. Kauce

Kauce je jednou z podmínek přezkumného řízení před ÚOHS. Zákon vymezuje výši kauce, a to v hodnotě odpovídající 1 % nabídky ceny¹⁵ navrhovatele, jakožto sumy za celou dobu plnění nebo za dobu prvních čtyř let. U smluv s dobou neurčitou musí být tato suma minimálně v hodnotě 50.000,- Kč s horní hranicí 10.000.000,- Kč. Není-li možné tuto sumu stanovit, využije se pro tyto účely pevné sazby kauce, která činí 100.000,- Kč.

Zákon výslovně nestanovuje, zda má být hodnota kauce vypočtena z ceny nabídky vč. DPH či bez DPH. ÚOHS se k tomuto problému vyjádřil se stanoviskem, že pokud zákon toto neuvádí, je proto třeba vycházet ze skutečnosti, zda byla při hodnocení nabídek

¹⁵ Základem pro stanovení hodnoty kauce je výše ceny nabídky navrhovatele a nejedná se tedy o skutečně vynaložené finanční prostředky hrazené v průběhu plnění smlouvy.

rozhodná částka s DPH či nikoli. Kauce musí být ve prospěch účtu ÚOHS připsána nejpozději ve lhůtě pro doručení návrhu. V případě, že tomu tak nebude, bude na tuto skutečnost pohlíženo jako na nezhojitelnou překážku, která povede k zastavení řízení ze strany ÚOHS. Dle ustanovení § 257 se za zhojitelnou překážku ve smyslu uvedeného považuje pouze situace, není-li doklad o zaplacení kauce součástí návrhu, ačkoli se jedná o podstatnou náležitost, ale pouze za podmínky, byla-li tato kauce ve skutečnosti ve stanovené lhůtě zaplacená. Taková překážka je následně na základě výzvy ÚOHS o doložení zaplacení kauce napravena.

Při pravomocném zamítnutí návrhu stranou ÚOHS se kauce stává součástí příjmu státního rozpočtu. Blíže je kauce upravena v § 255 ZZVZ (Kruták et al., 2020).

5.4.2. Zahájení řízení z moci úřední

Řízení z moci úřední je zahájeno zpravidla na podnět, který byl k ÚOHS podán nebo pokud na základě vlastní činnosti zjistí, případně se domnívá, že došlo k porušení povinností ze strany zadavatele.

V souladu se správním řádem¹⁶ jsou tyto podněty podávány primárně orgány činnými v trestním řízení, MMR, poskytovateli dotací, kontrolními úřady, ale i dodavateli či veřejností (Machurek et al., 2017).

Již zde bylo několikrát uvedeno, že nepodal-li stěžovatel nejprve námitky, ÚOHS návrh na přezkoumání úkonů zadavatele zamítne. To však neznamená, že pokud by vyvstaly okolnosti nasvědčující tomu, že k onomu porušení skutečně došlo, ÚOHS by tak nejednal či jednat nemohl. Naopak by daná věc byla úřadem dále zkoumána, jen s tím rozdílem, že by předmětné zahájení řízení nezapočalo na základě návrhu (podaného podnětu), ale z vlastní iniciativy, tedy z moci úřední (Kruták et al., 2020).

Vzhledem k tomu, že při podání podnětu na zahájení řízení z moci úřední není stěžovatel povinen při podání návrhu zaplatit a doložit doklad o zaplacení kauce, mohlo by tak dojít ke zneužití podnětu. S cílem tomuto zamezit bylo v rámci projednávání

¹⁶ Dle § 42 správního řádu je správní orgán „povinen přijímat podněty, aby bylo zahájeno řízení z moci úřední. Pokud o to ten, kdo podal podnět, požádá, je správní orgán povinen sdělit mu ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy podnět obdržel, že řízení zahájil, nebo že neshledal důvody k zahájení řízení z moci úřední, popřípadě že podnět postoupil příslušnému správnímu orgánu. Sdělení správní orgán nezasílá, postupuje-li vůči tomu, kdo podal podnět, podle § 46 odst. 1 nebo § 47 odst. 1“.

pozměňujícího návrhu v Poslanecké sněmovně do ZZVZ začleněno ustanovení¹⁷, na základě kterého, je od toho, kdo podnět podal vybrán poplatek ve výši 10.000,- Kč „za každou veřejnou zakázku, ve vztahu k jejímuž zadávání je v podnětu uvedeno pochybení“. V případě, podá-li podnět více osob společně, vybere se poplatek pouze jednou, a to dle výše uvedeného. Systém poplatků byl ale již Nálezem ÚS ke dni 30. 10. 2019, jakožto protiústavní zrušen.

Autorka práce však toto ustanovení ZZVZ ukládající povinnost uhradit poplatek za podání podnětu považuje za ne příliš vhodné, spíše problematické. Ačkoli byla tato povinnost pochopitelná a jistě měla své opodstatnění, tvoří nemalou překážku tomu, kdo chce, aby bylo zamezeno nezákonnému jednání v postupu zadávání veřejných zakázek stranou zadavatele. Z uvedeného tedy plyne, že tato povinnost může odradit určité množství „osob¹⁸“ s podnětem, který zakládá skutečné porušení zákona, avšak takové projednáno nebude.

5.4.3. Účastníci řízení

Ustanovení § 256 ZZVZ vymezuje okruh účastníků přezkumného řízení prováděného stranou ÚOHS. Toto ustanovení je speciální úpravou vztahující se k § 27 a § 28 správního řádu, který explicitně ustanovuje účastníky řízení, přičemž obecná úprava správního řádu zde nebude aplikována. Těmito účastníky jsou:

- zadavatel,
- navrhovatel (v případě řízení zahájeném na návrh),
- vybraný dodavatel či vybraný účastník soutěže o návrh,
- navrhovatel, případně strany smlouvy v řízení o uložení zákazu plnění smlouvy.

Vzhledem k tomu, že ZZVZ přesně definuje subjekty, kteří se mohou stát účastníky řízení, nemá na účastenství nárok jiná osoba. Oproti vymezení v rámci správního řádu je tento seznam výrazně užší, neboť zde jsou účastníci vymezeni na základě jejich rolí v zadávacím řízení.

¹⁷ Jedná se o § 259 odst. 1.

¹⁸ Osobou je myšlen kdokoli, kdo může podnět podat.

5.4.4. Rozhodnutí

Rozhodnutím je ve smyslu § 257 zastavení řízení usnesením ÚOHS. V rámci tohoto ustanovení je ZZVZ definován taxativní výčet důvodů, na základě kterých, je takto učiněno. Je-li tedy naplněna podstata některého z uvedených důvodů, pak ÚOHS nemá jinou možnost než správní řízení usnesením zastavit. (Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, 2021). Výjimku v tomto smyslu tvoří zpětvzetí návrhu stranou navrhovatele, které bude zastaveno na základě obecné úpravy správního řádu¹⁹.

Stejně jako v předchozí právní úpravě, tedy dle ZVZ, ÚOHS řízení usnesením zastaví, pokud návrh neobsahuje všechny obecné náležitosti, které plynou ze správního řádu, chybí označení zadavatele či zde není uvedeno, čeho se navrhovatel domáhá a rovněž chybí-li doklad o zaplacení kauce. Dále z důvodu absence uvedení, v čem navrhovatel ono porušení zákona spatřuje. Dalšími důvody jsou nezaplacení kauce, absence dokladu o doručení námitek zadavateli (v případě zaslání návrhu ÚOHS před uzavřením smlouvy) a nedodržení stanovené lhůty či nebyly-li zjištěny důvody pro uložení nápravného opatření (platí pro případ řízení zahájeného z moci úřední).

Oproti ZVZ je tento taxativní výčet rozšířen o další důvody, dle nichž lze řízení zastavit. Jedná se např. o situace, kdy dojde ke zrušení zadávacího řízení zadavatele, návrhu nepředcházely námítky podané řádně a včas nebo nepřijal-li zadavatel požadované opatření k nápravě nebo zrušil úkony přezkumu²⁰.

5.4.5. Nápravná opatření

Nápravná opatření jsou výsledkem rozhodnutí správního orgánu v rámci správního řízení. Smyslem je včasné zakročení stranou ÚOHS, resp. přijetí takových opatření v případě porušení zákonných pravidel v rámci zadávání veřejných zakázek, a to je ještě před okamžikem, než je rozhodnutí o zadání veřejné zakázky nevratné.

ZZVZ oproti předchozí právní úpravě explicitně stanovuje v § 263 odst. 1 ZZVZ, že ÚOHS není při ukládání nápravného opatření závislý na návrhu navrhovatele, a tedy se nemusí ve svých rozhodnutích řídit tím, čeho se navrhovatel v návrhu domáhá a jaká

¹⁹ Viz § 66 odst. 1 písmene a) správního řádu.

²⁰ Všechny důvody jsou vymezeny v § 257 písmene a) až m) ZZVZ.

opatření navrhuje. Je čistě na uvážení ÚOHS, zda při posuzování konkrétního případu přijme nápravná opatření mírnějšího či přísnějšího charakteru (Macek, et al, 2017).

Pomyslně je možné tato opatření rozdělit na dvě skupiny, přičemž první z nich je tvořena takovými nápravnými opatřeními, jež jsou ukládána do okamžiku uzavření smlouvy. Jedná se o zrušení úkonu zadavatele, zrušení zadávacího řízení nebo zrušení soutěže o návrh, zákaz pokračovat v zadávacím řízení nebo zákaz smlouvu uzavřít. Druhou skupinu tvoří nápravná opatření ukládaná po uzavření smlouvy. Zde se jedná o zákaz plnění smlouvy.

Shledá-li ÚOHS více důvodů, pro které by měla být opatření uložena, je s přihlédnutím k povaze věci, možnost několik takových opatření uložit vedle sebe (Dvořák et al., 2017).

5.5. Přestupky

Ustanovení § 268 ZZVZ a následující vymezuje přestupky, jichž se může zadavatel při procesu zadávání veřejných zakázek dopustit. Tyto přestupky jsou ZZVZ taxativně vymezeny společně s jejich skutkovou podstatou a nelze je dále rozšiřovat či extenzivně vykládat. Společně s výčtem přestupků je součástí uvedeného paragrafu rovněž vymezení pokut, které mohou být ÚOHS za konkrétní přestupky uloženy (Machurek et al., 2017).

Prostřednictvím institutu přestupků dle ZZVZ je postihován nezákonný stav, který již není možné jiným způsobem napravit, např. uložením nápravného opatření, neboť již došlo k uzavření smlouvy. Spáchání těchto přestupků je koncipováno a považováno za odpovědnost objektivní, tzn. že zadavatel nese odpovědnost za následky svého jednání v procesu zadávání veřejné zakázky²¹ bez ohledu na úmysl.

Tato objektivní odpovědnost však není neomezená, neboť § 270 odst. 1 ZZVZ stanovuje výjimku, při níž není zadavatel odpovědný za vzniklý správní delikt, a to v případě, prokáže-li, že vynaložil veškeré možné požadované úsilí, na to, aby porušení právní povinnosti zabránil. Odpovědnost zadavatele za vzniklé správní delikty podléhá promlčení lhůtě, a to dle téhož paragrafu, odstavce 3 ZZVZ.

²¹ V případě, že by se jednalo o odpovědnost subjektivní, bylo by dále posuzováno, zda by se jednalo o zavinění úmyslné či zavinění nedbalostní.

Tedy, nezahájí-li ÚOHS o tomto deliktu řízení do 3 let ode dne, kdy byl tento delikt úřadu ohlášen, nejpozději pak do 5 let ode dne jeho spáchání.

Ve srovnání s předchozí právní úpravou, ZZVZ obsahuje pouze úpravu správních deliktů zadavatelů. Důvodem vypuštění úpravy v případě dodavatelů byla nízká účinnost institutu. Další změnou je absence úpravy správního deliktu zadavatele vznikající neoprávněným zrušením zadávacího řízení. Na tento správní delikt je nahlíženo jakožto na „obecný“ a podléhá ustanovení § 268 odst. 1 ZZVZ, z důvodu podmíněnosti spáchání správního deliktu uzavřením smlouvy s dodavatelem. Z logiky věci k němu ovšem v případě zrušení zadávacího řízení vůbec dojít nemůže. Neoprávněné zrušení zadávacího řízení bude zřejmě možné řešit pouze uložením nápravného opatření dle § 263 odst. 2 ZZVZ, spočívající ve zrušení úkonu zadavatele a vrácení zadávacího řízení do fáze před samotným započítím (Macek et al., 2017).

5.5.1. Vymezení přestupků zadavatele dle ZZVZ

Dle ustanovení § 268 odst. 1 ZZVZ písmene a) - e) se zadavatel dopustí přestupku naplněním některého z níže uvedených bodů.

- a) Nedodrží-li pravidla pro zadání veřejných zakázek nebo pravidla pro zvláštní postupy, jež jsou stanovena výše zmíněným zákonem, čímž ovlivní nebo může ovlivnit výběr dodavatele nebo návrhu v soutěži o návrh, veřejnou zakázku zadá, uzavře rámcovou dohodu či považuje soutěž o návrh po jeho výběru za dokončenou.

Zadavatel se dopustí správního deliktu dle písmene a) nedodržením zákonných pravidel, což představuje základní obecnou skutkovou podstatu. Tato skutková podstata bude naplněna v případě, že nebudou dodržena všechna zákonná pravidla pro postupy zadávání veřejných zakázek či pro zadávací řízení na uzavření rámcové dohody, dynamický nákupní systém, soutěž o návrh (vše spadá do části šesté ZZVZ).

Aby byla tato skutková podstata správního deliktu naplněna, je nezbytné splnit dvě podmínky. První podmínka spočívá ve zjištění, že postup zadavatele měl, či mohl mít vliv na výběr dodavatele či na výběr návrhu v soutěži o návrh. Oproti předchozí právní úpravě zde již není nutné, aby se jednalo o podstatný vliv, ale pouze o to, že onen postup zadavatele měl potenciál výběr jakkoli ovlivnit. V případě, je-li možné jednoznačně prokázat, že zvolený postup zadavatele tento vliv na výběr dodavatele či návrh neměl ani

mít nemohl, nedojde k naplnění této podmínky a na toto porušení nebude nahlíženo jakožto na přestupek. Tato situace může nastat např. kdy zadavatel vyloučí některého z účastníků zadávacího řízení, přičemž toto vyloučení je v rozporu se zákonem, a zároveň existoval jiný podstatný důvod vedoucí k vyloučení tohoto účastníka. Tím, že existoval tento zákonný důvod pro vyloučení účastníka tak nemohlo dojít k ovlivnění výběru dodavatele stranou zadavatele.

Pro naplnění skutkové podstaty správního deliktu je nutné splnit i druhou podmínku. Tou je skutečnost, že již došlo k zadání veřejné nabídky, resp. zadavatel uzavřel smlouvu s dodavatelem dle § 2 ZZVZ nebo uzavřel rámcovou dohodu případně již po výběru vítězného návrhu a splnění zákonných podmínek²² ukončil soutěž o návrh. Tato podmínka je důkazem, že institut správních deliktů plní svoji funkci až v momentě, kdy již neexistují jiné možnosti pro nápravu postupu zadavatele. Rovněž tato podmínka potvrzuje zásadní význam zadání veřejné zakázky ve smyslu jeho okamžiku, kterým je ono zadávací řízení považováno za ukončené (Macek et al., 2017).

- b) Stanoví-li podmínky pro zadání zakázky takovým způsobem, který je v rozporu se zákonem, veřejnou zakázku zadá, uzavře rámcovou dohodu či považuje soutěž o návrh po jeho výběru za dokončenou.

Zadavatel se správního deliktu dopustí v případě, že stanoví podmínky v rozporu se ZZVZ, např. s § 36 tamtéž, a to takovým způsobem, který bezdůvodně některým z dodavatelů přímo či nepřímo poskytne konkurenční výhodu nebo naopak vytvoří takové podmínky, které vytvoří překážky hospodářské soutěže (Machurek et al., 2017).

Vznik správního deliktu je v tomto případě podmíněn pouze zadáním veřejné zakázky (resp. zmíněným uzavřením rámcové dohody) nebo ukončením soutěže o návrh. Zde již nehraje roli skutečnost, zda zadavatel zvoleným postupem při stanovení soutěžních podmínek měl nebo mohl mít vliv na výběr návrhu dodavatele (Macek et al., 2017).

- c) Nepořídí-li či neuchová potřebnou dokumentaci o zadávacím řízení dle § 216 odst. 1 a 2 ZZVZ.

²² Tyto zákonné podmínky vyplývají z § 149 odst. 3 ZZVZ, který definuje podmínky pro ukončení soutěže o návrh. (marné plynutí lhůt pro podání námitek nebo návrhu dle § 251 téhož zákona proti výběru vítězného návrhu nebo případné zastavení správního řízení).

Zadavatel se dopustí správního přestupku, jestliže nesplní obecnou archivační povinnost a vůbec nepořídí či pořídí, ale neuchová dokumentaci k zadávacímu řízení, a to v zákonem stanoveném rozsahu. Zadávací dokumentací se pak rozumí všechny dokumenty v listinné nebo elektronické podobě, dále záznamy ústní komunikace, je-li to zákonem vyžadováno a všechny nabídky dodavatelů v originálním a úplném znění, a to po celou dobu stanovenou zákonem. Zadavatel tedy musí mít dokumentaci k dispozici po celou dobu této lhůty, která je stanovena na dobu 10 let od ukončení zadávacího řízení, popřípadě ode dne změny závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku. Stejně tak je zadavatel povinen doložit dokumentaci vztahující se k aktuální fázi zadávacího řízení.

Smyslem této archivační povinnosti spočívá v možnosti řádného přezkoumání za strany ÚOHS, což je i důvodem pro uložení sankce zadavateli za nesplnění této archivační povinnosti, neboť kvůli jeho selhání a nedostatku informací z dokumentů tento přezkum provést nelze (Machurek et al., 2017).

- d) Je-li jeho postup při vyřizování námitek v rozporu s ustanovením § 245 odst. 1, 2, 3 nebo 4 ZZVZ.

Zadavatel spáchá správní delikt, jestliže nepostupuje dle zákonného postupu. V praxi se jedná primárně o takové jednání zadavatele, při kterém nedošlo k odeslání rozhodnutí o námitkách stěžovatele ve stanovené lhůtě či toto rozhodnutí nedostatečně odůvodní. Případně pokud nepřijme nápravné opatření v dostatečném rozsahu. Dále se deliktu dopustí i tehdy, jestliže neoprávněně námitky odmítne, a to v případě, nejsou-li naplněny zákonné důvody. Těmi jsou např. nedůvodnost námitek ze strany stěžovatele či jsou podány neoprávněnou osobou (Machurek et al., 2017).

Zadavatel je povinen v rozhodnutí o námitkách poučit stěžovatele o možnosti podat návrh na zahájení řízení o přezkoumání úkonů zadavatele k ÚOHS a informovat jej o povinnosti v takovém případě doručit zadavateli stejnopis návrhu. Neučiní-li to, rovněž dojde ke spáchání správního deliktu (Macek et al., 2017).

- e) Nesplní-li nějakou z povinností vyplývajících z ustanovení § 252 odst. 1, 3 nebo 4, dále § 254 odst. 5 nebo 6 a § 258 odst. 1 ZZVZ.

Zadavatel se dopustí správního deliktu i tím, že nesplní některou z níže uvedených povinností.

- Zadavatel je povinen doručit k ÚOHS vyjádření k obdržnému návrhu na přezkoumání postupu zadavatele. Doručit úplnou dokumentaci k zadávacímu řízení či k soutěži o návrh, a to vše v zákonné lhůtě 10 dnů dle § 252 ZZVZ.
- Zadavatel je povinen doručit vyjádření k návrhu, a to ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy obdrží jeho stejnopis případně doručit toto vyjádření pomocí datové schránky či formou datové zprávy doplněnou o elektronický podpis.
- Zadavatel je povinen odeslat zbývající části dokumentace a jejich netextové části, a to v listinné podobě, případně pomocí datové schránky či formou datové zprávy doplněnou o elektronický podpis (Kruták et al., 2020).
- Zadavatel je povinen doručit ÚOHS do 10 dnů ode dne doručení návrhu na uložení zákazu plnění smlouvy kompletní dokumentaci, jejímž obsahem jsou podmínky zadávacího řízení. Dále musí ÚOHS ve stejné lhůtě informovat o skutečnosti, že v daném zadávacím řízení nepostupuje, popřípadě fakt, že postupuje v zadávacím řízení, u něhož není vyžadováno uveřejnění oznámení nebo výzvy.
- Zadavatel je povinen doručit ÚOHS ve lhůtě 10 dnů od doručení návrhu vyjádření k návrhu na uložení zákazu plnění smlouvy.
- Zadavatel je povinen před zahájením správního řízení z moci úřední odeslat ÚOHS do 10 dnů ode dne doručení výzvy od ÚOHS dokumentaci o zadávacím řízení. Tuto dokumentaci musí odeslat prostřednictvím datové schránky či formou datové zprávy doplněnou o elektronický podpis. Případně je stejným způsobem povinen doručit ÚOHS zbývající dokumentaci k zadávacímu řízení vč. její netextové části v listinné podobě.

Nesplněním některé z těchto povinností se zadavatel dopouští spáchání správního deliktu, jež není podmíněno vlivem, ani možností ovlivnit výběr dodavatele. Zadavatel se tak správního deliktu dopouští i bez ohledu na skutečnost, že neodeslání dokumentace ve stanovené lhůtě neovlivnilo nebo nemohlo ovlivnit výběr dodavatele (Macek et al., 2017).

5.5.2. Přestupky zadavatele při uveřejňování

Předchozí právní úprava vymezovala přestupky paušálně jakožto nesplnění povinností uveřejnění nebo způsobu jeho uveřejnění. Nyní ZZVZ v ustanovení

§ 269 odst. 1 a 2 vymezuje konkrétní výčet povinností, jejichž nesplněním se zadavatel dopouští spáchání správního deliktu, přičemž skutkovou podstatu těchto deliktů tvoří nedodržení zákonných povinností zadavatele týkající se uveřejnění informací o zadávacím procesu. Odstavec 3 téhož paragrafu stanovuje výše pokut za toto nesplnění.

Pro všechny tyto zákonem stanovené delikty platí skutečnost, že pro jejich spáchání stačí, když zadavatel nedodrží některou z uveřejňovacích povinností. Existence možného vlivu na výběr dodavatele se tedy nebere v úvahu, stejně tak není rozhodné, zda již došlo k uzavření smlouvy mezi zadavatelem a dodavatelem či nikoli. Vymezené správní delikty se týkají nedodržení povinností v zadávacím řízení, ale nikoli soutěže o návrh. Správní delikty v rámci soutěže o návrh spočívající v nesplnění uveřejňovací povinnosti zadavatele spadají pod skutkovou podstavu správního deliktu dle ustanovení § 268 odst. 1 písm. a) ZZVZ (Macek et al., 2017).

Konkrétně se zadavatel těchto správních deliktů při uveřejňování dopustí, jestliže:

- neodešle oznámení o zadání veřejné zakázky či oznámení o tom, že došlo k uzavření rámcové dohody,
- neodešle oznámení o zrušení zadávacího řízení,
- neodešle oznámení o změně smlouvy nebo o změně doby, po kterou má trvat dynamický nákupní systém,
- neuveřejní všechny písemné zprávy zadavatele a
- neuveřejní smlouvy, jež byly uzavřeny na veřejné zakázky dle § 219 odst. 1 ZZVZ (Krč, 2018).

Porušení závazných pravidel zadávacího řízení závažným způsobem spadá do oblasti trestního práva. Trestní zákoník řadí porušení předpisů týkající se veřejných zakázek dle § 256 a § 257 mezi trestné činy hospodářské, konkrétně trestné činy proti závazným pravidlům tržní ekonomiky a oběhu zboží ve styku s cizinou (díl 3 hlavy VI). Touto problematikou se tato práce dále nezabývá.

6. Opravné prostředky proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

6.1. Rozklad

Rozklad je specifickým opravným prostředkem, jež je směřován proti rozhodnutím učiněným správními orgány v prvním stupni. Konkrétně se jedná o rozhodnutí ze stran ústředního správního úřadu, ministra či jiného vedoucího ústředního správního úřadu. Takto může být učiněno rovněž i proti rozhodnutí bankovní rady České národní banky, stojí-li v případě rozhodování o rozkladu v pozici vedoucího ústředního správního úřadu. Tyto orgány však nejsou dále podřízeny jiným správním orgánům, z čehož plyne, že v takovém případě nebude možné využít institutu odvolání proti jejich rozhodnutí (Jemelka, Pondělíčková & Bohadlo, 2019).

Z výkladu různých autorů lze usoudit, že rozklad naplňuje zásadu dvojinstančnosti, ačkoli se na tento fakt lze dívat i jako na určitý způsob autoremedury. Vyplývá to z ustanovení § 152 odst. 1 správního řádu, dle kterého může být rozhodnutí v rámci první instance vydáno rovněž ministrem nebo jiným vedoucím pracovníkem ústředního správního úřadu. A právě tyto osoby poté o takovém rozkladu následně rozhodují, což je považováno za značně problematické a je třeba zvážit, jak moc by toto rozhodnutí bylo objektivní a jak kritický postoj by byl z jejich strany k vlastnímu rozhodnutí zaujat (Mates & Kopecký, 2015).

Zásada dvojinstančnosti správního řízení je postavena na skutečnosti, že účastník řízení má právo se proti nepravomocnému rozhodnutí bránit, a to takovým způsobem, kdy bude v rámci zákonných podmínek toto rozhodnutí přezkoumáno správním orgánem vyššího stupně, a to na základě institutu odvolání. Smyslem uvedeného je tedy přesunutí rozhodování na jiný správní orgán, který je zpravidla z hlediska hierarchie výše postavený, čímž by došlo k zamezení, jak již bylo výše uvedeno, k tomu, že nebude možné, aby o rozhodnutí právě rozhodoval tentýž subjekt, tedy správní orgán, jenž jej vydal. (Potěšil et al., 2015). K tomuto lze také uvést ustanovení § 14 odst. 6 správního řádu, které uvádí, že: *“vyloučena je též ta úřední osoba, která se účastnila řízení v téže věci na jiném stupni“*. Nicméně totéž je v následujícím odstavci, tedy v § 14 odst. 7 správního řádu negováno, a to tak, že se takové ustanovení nepoužije v případě subjektů vedoucích ústředních správních orgánů.

Uvedené skutečnosti tak dávají značný prostor k zamyšlení nad tím, zda je opravdu tato zásada dvojinstančnosti naplněna. Autorka se domnívá, že tomu tak úplně není. Účastník řízení tedy může využít možnosti nechat o dané věci rozhodovat v rámci prvního i druhého stupně, avšak celá tato skutečnost postrádá očekávanou míru objektivitu. A proto by daná věc, o které již rozhodoval ÚOHS, měla být přezkoumána jiným orgánem, který se v dané věci nikterak neúčastnil a je tedy zcela nezájatý.

Ačkoliv se autorka nedokáže ubránit spíše skeptickému pohledu na efektivitu možnosti soudní obrany, nelze opomenout důležitý nástroj, kterým je možnost domáhat se o přezkum rozhodnutí ÚOHS ve správním soudnictví. Pakliže by došlo k rozhodnutí o tom, že napadené individuální správní akty ÚOHS jsou nezákonné či nicotné, došlo by rovněž k jejich zrušení a věc by byla vrácena tomuto orgánu k dalšímu řízení. Nelze však nezmínit též problematické úseky spojené s tímto řízením, a to zejména značné průtahy, další náklady a v neposlední řadě též nepřiznávání automatického odkladného účinku (Potěšil, Hejč, Riegl, & Marek 2019).

6.1.1. Rozhodování o rozkladu

Rozhodování o rozkladu je plně v kompetencích ministra či vedoucího jiného ústředního správního úřadu. Obligatorní role je na základě právní úpravy svěřena do rukou rozkladové komise, která podává návrh, jak o dané věci rozhodnout. Ministr či jiný vedoucí ústředního správního úřadu však není povinen se tímto řídit a celý tento návrh je z jeho strany vnímám jako doporučení. Je třeba si uvědomit i fakt, že složení této komise je rovněž pouze a jen v jeho režii.

K uvedenému lze doložit rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 10. 2012, č. j. 6A 146/2012-103, který rovněž uvádí již uvedené, a tedy to, že „rozkladové komise jsou poradními orgány ministra nebo vedoucího jiného ústředního správního úřadu, že rozkladové komise pouze předkládají návrhy rozhodnutí, a že těmito návrhy není ministr nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu vázán. Městský soud v rozsudku konstatoval, že jestliže tedy rozkladové komise plní úlohu poradního orgánu, nelze na její členy pohlížet jako na úřední osoby příslušného správního úřadu, které ve věci jednají a rozhodnutí.“

Celá právní úprava této problematiky je poněkud zvláštní, neboť v řadě případů rozhoduje o věcech ve správním řízení ministr či vedoucí ústředního správního orgánu,

příčemž o rozkladu následně rozhoduje tatáž osoba. Řízení a rozhodnutí je potažmo svěřeno jedné a té samé osobě (Jemelka et al., 2019).

Jak již bylo výše zmíněno, každá věc je předložena rozkladové komisi k projednání. Její zřízení je podmíněno zákonem. Tato komise následně podá návrh na rozhodnutí o věci v rozkladu. Subjekt rozhodující o rozkladu, ačkoli není povinen řídit se tímto návrhem však tento krok ze zákona přeskocit nemůže. V takovém případě by bylo jeho rozhodnutí považováno za nezákonné.

Rozkladová komise je složena z pěti členů a je tedy kolegiálním orgánem a taktéž orgánem poradním, a to z již uvedeného důvodu, že jejich návrhy nejsou nikterak závazné. Značná část členů komise je volena z řad odborníků²³, kteří zároveň nejsou zaměstnání u daného správního orgánu (Jemelka, Pondělníčková & Bohadlo, 2016).

Na rozhodování o rozkladu je nahlíženo jakožto na opravný prostředek, na jehož rozhodování se použije procesní úprava pojednávající o rozhodování o odvolání, nevylučuje-li to povaha věci, jak je uvedeno v ustanovení § 152 odst. 5 správního řádu. Z uvedeného tedy lze dovodit jakousi blízkost těchto opravných prostředků. Celé řízení tedy bude následně postupovat dle ustanovení § 81 správního řádu, jež definuje pravidla pro podání odvolání, respektive rozkladu. Ten by měl být směřován stejně jako v případě odvolání proti celé výrokové části napadeného rozhodnutí proti samotnému výroku či proti vedlejším ustanovením a není tedy přípustné tento rozklad směřovat pouze proti odůvodnění. Jeho povinné náležitosti by měly být totožné a samotné podání rozkladu je podmíněno stejnými lhůtami se suspenzivním účinkem, který může být na základě § 85 správního řádu vyloučen. Rovněž zde nebude uplatněn devolutivní účinek, jak již bylo výše uvedeno, protože je zde absence nadřízeného správního orgánu.

Ustanovení § 152 odst. 5 správního řádu je velmi důležité i pro uplatnění § 152 odst. 6 téhož, a to z důvodu, že právě v tomto odstavci jsou definována pouze základní pravidla pro rozhodování o rozkladu, a tudíž se opět využije ustanovení o odvolání. Například není pro rozklad výslovně stanoveno, že „při zrušení rozhodnutí je možné buď řízení zastavit, nebo věc vrátit k novému projednání“ a je tedy nutné si toto vyvodit

²³ Zde je dle autorky také velký prostor pro zamyšlení, neboť zákon pro tyto účely blíže nespecifikuje pojem „odborník“ a nejsou tedy ani vymezeny žádné podmínky a požadavky na onu odbornost členů v této rozhodovací komisi a může jím tedy být jakákoli osoba, o které ministr či vedoucí ústředního správního úřadu prohlásí, že je odborníkem.

na základě § 152 odst. 5 správního řádu z § 90 správního řádu, stejně jako v otázce částečného zrušení rozhodnutí (Jemelka, 2019).

6.1.2. Nepřípustnost rozkladu

Ze shora uvedeného dále plyne, že účastník řízení není oprávněn podat rozklad v prvním stupni proti všem rozhodnutím učiněným stranou ÚOHS. Tento fakt dokládá ustanovení § 262 ZZVZ, které taxativně definuje případy, které výslovně toto podání rozkladu vylučuje. Za nepřípustné je dle uvedeného ustanovení podání rozkladu proti usnesení ÚOHS, kterým je upraveno vedení správního řízení, poté proti rozhodnutí ÚOHS, jímž byla stanovena lhůta k provedení úkonu a v neposlední řadě proti usnesení ÚOHS, na základě kterých, došlo k úpravě zřejmých nesprávností, s výjimkou opravy výroku rozhodnutí.

Tyto případy byly do zákona zakotveny s cílem celé rozhodování ÚOHS zrychlit a zvýšit efektivitu. Pozornost ÚOHS by tedy měla být omezena na meritorní rozhodování, kdy je primárním rozhodnout o tom, zda je onen rozklad proti rozhodnutí o dané věci důvodný nebo nikoli. A považuje se tedy za zbytečné, aby se ÚOHS zabýval přezkumem jednoduchých procesních usnesení, kterým je např. stanovení nepřiměřené lhůty, a jehož vliv se může stát předmětem přezkumu rozhodnutí o dané věci v rámci prvního stupně (Kruták et al., 2020).

Jistou podobnost lze spatřovat i v důvodech, které se vyskytují v ustanovení § 202 OSŘ, v němž je obdobně zakomponována nemožnost podání odvolání (v tomto případě je brána paralela se zde podaným rozkladem) ve věcech, které upravují toliko procesní postup v řízení, odvolání v bagatelních věcech a rovněž rozhodování pouze co do nesrovnalostí a nesouhlasu vyskytujícím se v odůvodnění napadeného rozhodnutí, zatímco jeho výroková část je správná.

Účastník řízení má v tomto případě tedy jedinou možnost, jak se bránit proti úkonům ÚOHS ve věcech výše uvedených, a to v rámci podání rozkladu mířenému proti meritornímu rozhodnutí (Macek et al., 2017).

7. Praktická část

V rámci praktické části jsou autorkou analyzovány tři příklady z praxe. Jednalo se o příklady zveřejněné ve sbírce rozhodnutí na stránkách ÚOHS. Všechny tyto případy se shodovaly co do druhu zadávacího řízení, kterým bylo otevřené řízení a rovněž v roce, ve kterém bylo řízení o přezkumu o dané veřejné zakázce započato či probíhalo.

Ve všech těchto případech byly zadavatelem porušeny postupy, a proto u většiny z nich bylo zapotřebí zásahu ze strany ÚOHS případně navazujících orgánů v rámci justice.

7.1. Analýza otevřeného řízení na uzavření rámcové dohody ve věci: “Nákup stravovacích poukázek”

V této věci, která byla řešena Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže, byl přezkoumáván postup zadavatele v zadávacím řízení, přičemž předmětem řízení bylo přezkoumání úkonů zadavatele, které činil při uzavírání rámcové smlouvy s názvem “Nákup stravovacích poukázek”. Podstatou řízení byla skutečnost, že zadavatel zahájil otevřené řízení na uzavření rámcové dohody “Nákup stravovacích poukázek”, jehož předmětem byla *“dodávka papírových poukazů v nominální hodnotě 100,- Kč, na které lze čerpat stravovací služby ve smyslu § 236 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stravenky“) pro cca 200 zaměstnanců zadavatele v celé České republice s možností budoucího přechodu na jiný způsob či formu čerpání stravovací služby – např. stravenkové karty nebo mobilní aplikace“*, v rámci zadávacího řízení za současného stanovení předpokládané hodnoty rámcové dohody ve výši 18.700.000,- Kč včetně DPH.

V řízení, které bylo následně zahájeno u ÚOHS, vystupovali jako účastníci: Česká republika – Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, IČO: 000 23 833, se sídlem Palackého náměstí 375/4, 128 00 Praha (jako zadavatel) a společnost Lidl stravenky, v. o. s., IČO: 054 33 720, se sídlem Nárožní 1359/11, 158 00 Praha 5 (jako navrhovatel).

Navrhovatel se účastnil zadávacího řízení, které bylo shora blíže popsáno, přičemž na zadání reagoval podanými námitkami, které opíral o následující argumenty.

Do rámce hodnocení kritéria ekonomické výhodnosti byla zakomponována dvě dílčí kritéria, a to kritérium ceny (o váze 90 %) a kritérium smluvních partnerů, resp. kritérium počtu smluvních partnerů (o váze 10 %).

Navrhovatel v rámci svých námitek uváděl, že došlo k nedůvodnému zvýhodnění kritéria „počtu smluvních partnerů“ proti kritériu „ceny“ v rozporu s definovanými váhami obou dílčích kritérií.

Tabulka č. 2: Kalkulace bodového hodnocení ukazující zvýhodnění kritéria 2 (kritérium smluvních partnerů)

	Uchazeč A	Uchazeč B
Celková cena za 1 ks stravovací poukázky (Kč)	98	100
Počet smluvních partnerů	81	100
Výpočet hodnotících bodů		
Kritérium 1	90,00	88,20
Kritérium 2	8,10	10,00
Celkový součet	98,10	98,20

Zdroj: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, 2019, vlastní zpracování

Ve výše uvedené tabulce navrhovatel demonstruje svůj argument, ve kterém tvrdí, že kritéria byla nastavena nevhodně a toto dokládá názornými propočty. Dle těchto se dokazuje, že kritérium ceny, resp. rozdílné nabízené ceny mají jen zanedbatelný vliv na konečné hodnocení, ačkoli byla tomuto kritériu nastavena váha ve výši 90 %. Naproti tomu, u kritéria smluvních partnerů se tento, byť nepatrný rozdíl v počtu promítne do konečného hodnocení zásadním způsobem.

Navrhovatel dle několika výpočtů zjistil, že již zmíněnými, nevhodně nastavenými vzorci, dochází i v případě značného rozdílu nabídkové ceny za 1 ks stravovací poukázky k bodovému rozdílu v řádech desetín bodů a na druhou stranu, v případě, že rozdíl v počtu smluvních partnerů bude nepatrný, bude výsledný počet bodů ovlivněn v řádech celých čísel.

Jednotlivé vzorce, reflektující výpočet bodů podle jednotlivých kritérií, která byla nastavena zadavatelem:

Kritérium 1: kritérium ceny (hodnotící body)

$$x = 90 * \left(\frac{\text{nabídka s nejnižší hodnotou}}{\text{hodnocená nabídka}} * 100 \right)$$

Kritérium 2: kritérium smluvních partnerů (hodnotící body)

$$x = 10 * \left(\frac{\text{hodnocená nabídka}}{\text{nabídka s nejvyšší hodnotou}} * 100 \right)$$

V následující části bude proveden stručný přehled celého řízení před ÚOHS a poté bude proveden rozbor jednotlivých argumentů, jež byly uplatněny stranou navrhovatele, stranou zadavatele a rovněž tak stranou ÚOHS.

ÚOHS, jako správní úřad příslušný k přezkoumání dané problematiky, zahájil řízení dne 23. 4. 2019. Následovala řada procesních rozhodnutí, které byly poznamenány značnými zmatky, které nepřímo zavinily vydání předběžného opatření, podání rozkladu a rozhodnutí o rozkladu, v němž bylo předchozí rozhodnutí zrušeno, a to celé v rozmezí necelých pěti měsíců, když rozhodnutí o rozkladu, na jehož základě došlo ke zrušení původního rozhodnutí, bylo vydáno dne 10. 9. 2019. Následně došlo k řízení ve věci samé, když rozhodnutím ÚOHS ze dne 4. 11. 2019, č. j. ÚOHS-S0162/2019/VZ-30075/2019/511/ŠNo bylo rozhodnuto tak, že: *“zadavatel nedodržel při uzavírání rámcové dohody „Nákup stravovacích poukázek“ pravidlo stanovené v § 245 odst. 1 zákona tím, že se v odůvodnění rozhodnutí ze dne 12. 4. 2019 o námitkách stěžovatele podrobně nevyjádřil k námitce stěžovatele, ve které stěžovatel namítal, že kritéria hodnocení jsou nastavena nesprávně a vedou k nepřiměřenému zvýhodnění kritéria smluvních partnerů před kritériem ceny navzdory definovaným vahám těchto kritérií, neboť vzorec pro výpočet nejvýhodnější nabídky uvedený v zadávací dokumentaci ze dne 28. 3. 2019 dle stěžovatele nereflexuje definované váhy jednotlivých dílčích kritérií hodnocení a stanovený způsob hodnocení tak nevyjadřuje ekonomickou výhodnost nabídky, čímž se výše uvedené rozhodnutí o námitkách stalo nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů”*, a to za stávajícího zrušení rozhodnutí zadavatele o námitkách

stěžovatele, uložení zákazu uzavření smlouvy v zadávacím řízení a uložení povinnosti zadavateli k úhradě nákladů řízení.

Výše uvedené rozhodnutí napadl zadavatel rozkladem, na jehož základě rozhodl předseda ÚOHS rozhodnutím ze dne 31. 1. 2020, č. j. ÚOHS-03648/2020/323/MPe rozhodnutím o rozkladu tak, že napadené rozhodnutí ÚOHS zrušil a vrátil danou věc k novému projednání. V rozhodnutí o rozkladu pak zavázal předseda ÚOHS správní orgán rozhodující v prvním stupni svým právním názorem. V návaznosti na nové projednání věci a rovněž v souladu s vázaností právního názoru rozhodl ÚOHS dne 1. 4. 2020 svým rozhodnutím pod č. j. ÚOHS-10008/2020/511/KZa tak, že návrh navrhovatele zamítl.

Nyní, po stručné procesní rekapitulaci, by autorka ráda shrnula použitou argumentaci obou účastníků řízení společně se závěry ÚOHS pro jeho rozhodnutí a pokusit se o zamyšlení nad celou věcí.

Navrhovatel staví své námitky primárně na tvrzení, že nastavená kritéria pro hodnocení veřejné zakázky byla provedena nesprávně, protože vedou ke zvýhodnění dílčího kritéria hodnocení spočívajícího v počtu smluvních partnerů účastníka před celkovou hodnotou vyjádřenou za 1 ks poukázky.

Navrhovatel postavil základní argumentaci své námitky na kritériu ekonomické výhodnosti, které bylo složeno ze dvou dílčích kritérií. Kritéria ceny (o váze 90 %) a kritéria smluvních partnerů (o váze 10 %). Podle navrhovatele bylo kritérium smluvních partnerů zvýhodněno oproti kritériu ceny, když nejen, že nedošlo k odůvodnění a řádnému definování váhy jednotlivých dílčích kritérií hodnocení ekonomické výhodnosti, ale rovněž byla kritériu smluvních partnerů přiřčena vyšší než opodstatněná váha, čímž došlo k jednoznačné devalvaci významu kritéria ceny.

Cenový argument pak spočíval zejména v tom, že nominální hodnota stravenek činí 100,- Kč a každých 0,10 Kč, o které se nabídková cena uchazečů nachází pod zmíněnou cenou, je z obchodního hlediska velmi citelná. Podle navrhovatele je nutné zohlednit celkové marže uchazečů ze stravenky, a nikoli celkovou cenu za stravenku. Z nominální hodnoty stravenky uchazeči, dle navrhovatele, disponují marží v rozmezí 2,50 Kč až 6,- Kč. Cena stravenky tak minimálně do úrovně 94,- Kč nepředstavuje hodnotitelnou položku, protože nabídka ceny pod touto úrovní by znamenala, že by daný účastník hradil zadavateli stravovací služby z vlastních prostředků, a to i po zohlednění

provize, kterou vydavatel stravenek účtuje poskytovatelům stravování, což lze považovat za nesmyslné a nelze to tedy očekávat.

Za neobjektivní bylo považováno zejména to, že kritérium ceny je ovlivnitelné pouze v rozsahu do 6,- Kč, což představuje ještě rentabilní částku. Avšak s přihlédnutím ke stanovenému kritériu ceny pak takto nastavené kritérium nikterak nekoresponduje s hodnotící vahou 90 %, jak je stanoveno v zadávací dokumentaci. V tom spatřuje navrhovatel “netransparentní a diskriminační” postup pro účastníky, kteří budou spoléhat na výši své nabídkové ceny a hodnotící kritérium smluvních partnerů má tak daleko větší reálnou váhu, než pouze 10 %, což toto kritérium staví do role diskriminačního, když takto nastavená kritéria nereflektují celkové úspory na plnění veřejné zakázky. Zajímavým argumentem, kterým se navrhovatel hájil, bylo také určení, že zatímco kritérium ceny zůstává po celou dobu platnosti rámcové smlouvy stejné, dochází operativně ke změnám v kritériu smluvních partnerů, které může nabýt a často i nabývá nejrůznějších změn.

Tabulka č. 3: Kalkulace celkových nákladů dle kritérií nereflektující celkové úspory na plnění veřejné zakázky

	Uchazeč A	Uchazeč B
Počet stravenek za dobu trvání smlouvy	187.000	187.000
Nabídková cena za jednu stravenku (Kč)	98	100
Celková hodnota nabídky (Kč)	18.326.000	18.700.000
Roční úspora při výběru uchazeče A (Kč)	93.500	
Celková úspora za dobu trvání smlouvy na poskytnutí stravenek (Kč)	374.000	

Zdroj: Úřad na ochranu hospodářské soutěže, 2019, vlastní zpracování

Ve shora uvedené tabulce navrhovatel demonstruje celkové úspory na plnění veřejné zakázky, které by vznikly, kdyby byla zvolena výhodnější nabídka v rámci kritéria ceny. Tato úspora dle autorky nelze být označena za zanedbatelnou, neboť se jedná o úsporu v hodnotě 374.000,- Kč, zatímco nepatrný rozdíl v počtu smluvních partnerů, který nikterak neodporuje požadavkům zadavatele, neboť i takto je schopen poskytnout svým zaměstnancům nepřeberné množství stravovacích zařízení, nemá žádný vliv.

V úvahu dle navrhovatele přicházejí i další způsoby, na jejichž základě by bylo možné hodnotit tu část nabídkové ceny, kterou je možné účastníky ovlivnit.

Pokud je do hodnocení zahrnuta celá nominální hodnota stravenky, kdy je v objektivních možnostech účastníků, aby tuto cenu ovlivnili maximálně v rozsahu 6,- Kč, vede to dle navrhovatele k devalvaci dílčího hodnotícího kritéria ceny, a jeho vyhodnocení pak dle navrhovatele nekorresponduje s váhou 90 %, kterou stanovuje zadávací dokumentace. Tímto se postup zadavatele stává podle názoru navrhovatele netransparentní a diskriminační pro účastníky, kteří v legitimním očekávání hodnoty 90 % váhy budou spoléhat na výši své nabídkové ceny.

Navrhovatel označil stanovené hodnocení kritérium za neobjektivní, když jako smysluplné hodnocení kritéria ceny spatřuje např. v hodnocení *“rozdílu nabídkové ceny za 1 ks stravenky pod úroveň její nominální hodnoty”*.

Proti tvrzení navrhovatele vystupovalo pak ve zcela opačném postavení tvrzení zadavatele, který obhajoval rozložení dílčích kritérií v podobě 90:10, přičemž cenovou nabídku označoval za velmi významnou, jak to také vyplývá i z přidělené hodnoty dílčího hodnocení, tedy o váze 90 % a dílčí kritérium smluvních stran pak považoval za relevantní o výši 10 % váhy.

Zadavatel argumentoval tím, že se mu nejedná o získání pouze nejnižší cenové nabídky, ale také i o to, že dalším důležitým cílem bylo nastavení kvality dostupnosti užívání stravenek pro jeho zaměstnance, přičemž toto se promítá nejen v počtu smluvních partnerů, ale i v tom, že tento parametr byl ještě upřesněn lokální dimenzí (konkrétně se jednalo o požadavky na smluvní partnery v Praze a v Brně, kde se nachází provozovny zadavatele).

Tabulka č. 4: Kalkulace nákladů odrážející počet smluvních partnerů

	Účastník A	Účastník B
Celková cena za 1 ks stravovací poukázky (Kč)	98	100
Počet smluvních partnerů	790	900
Výpočet hodnotících bodů		
Kritérium 1	90,00	88,20
Kritérium 2	8,78	10,00
Celkový součet	98,78	98,20

Zdroj: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, 2019, vlastní zpracování

V tabulce č. 4 zadavatel reflektuje na výpočty navrhovatele viz tabulka č. 2. Zadavatel pak argumentoval tím, že navrhovatel nastavená kritéria demonstroval na příliš malém počtu smluvních partnerů, jež neodráží skutečný stav. Toto odůvodňoval odkazem na přílohu č. 6 zadávací dokumentace, ze které vyplývá, že skutečný počet smluvních partnerů v nabídkách účastníků zadávacího řízení bude skutečně o několik stovek vyšší.

Svémi výpočty, které, dle něj, více odrážejí realitu v počtu smluvních partnerů, přičemž ceny účastníků za 1 ks stravovací poukázky zůstane pro účely výpočtu neměnný.

Ačkoli autorka tento počín zadavatele hodnotí pozitivně, neboť dokázal navrhovateli oponovat opodstatnělým argumentem odkazujícím na vyšší množství smluvních partnerů, které mělo značný vliv na výsledek, byť nebyl stanoven reálně.

Je třeba se však na toto podívat čistě z ekonomického, respektive spíše matematického pohledu. Po přepočtu smluvních partnerů z tabulky č. 2, kterou poskytl navrhovatel lze zjistit, že vyjádříme-li tento počet v procentních bodech je tento poměr 81:100. Přepočteme-li takto i počet smluvních partnerů, se kterými kalkuluje zadavatel, zjistíme, že tento poměr v procentních bodech je 88:100 (vyjádřeno přesněji 87,78 % oproti 100 %).

Vycházel-li by zadavatel ze stejného poměru, avšak ve značně vyšší počtu smluvních partnerů, musel by jeho navrhovaný počet v případě uchazeče A činit 729 namísto 790, a pakliže by takto učinil, výsledek by byl totožný s tím, který v tabulce č. 2 nabízí navrhovatel. Tedy by opět zvítězil účastník B.

Autorka se tak domnívá, že šlo ze strany zadavatele k záměrnému zneužití vzorců, které jsou za jiných podmínek řádně využívány, a to z důvodu toho, že byl tento uchazeč „dopředu znám“ a šlo tak pouze o formální stránku průběhu zadávacího řízení.

Za smutné autorka považuje i to, že navrhovatel s těmito propočty dále nepracoval a nevyužil tak energie, kterou do své „vhodně zvolené“ argumentace investoval. Jaké důvody k tomu však měl navrhovatel, ale i dodavatel, nechává již autorka na úvahu každého čtenáře.

Byť v samotném rozhodování zadavatele o námitkách navrhovatele nebyly tyto argumenty odůvodněny nikterak detailně, v konečném rozhodování ÚOHS, jakož i v řízení o rozkladu bylo vypořádání se s námitkami shledáno sice stručným, ale dostatečným (Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, 2019).

Vlastní názor

Za velmi věcnou, byť ve finálním rozhodnutí nevyslyšenou, považuje autorka této práce následující argumentaci.

Ze strany navrhovatele považuje za velmi dobrý argument stran nevyváženého, netransparentního a zavádějícího vzorce pro hodnocení kritérií.

Navrhovatel předložil dvě tabulky, v nichž demonstroval nespravedlnost zvoleného vzorce, kdy z obou těchto vyplývá, že při konkrétním zadání by nebyly vyhodnoceny vítězně cenově výrazně výhodnější nabídky, ale nabídky, které by disponovaly “několika málo” smluvními partnery navíc. Tento argument lze považovat za velmi dobrý, nicméně lze poukázat na to, že se skutečně jednalo o argument teoretický, neboť žádný ze subjektů, jež reagovaly na zadavatelovu poptávku, nenabídly cenu takovou, jaká byla uváděna ve vzorcí.

Naproti tomu pak autorka považuje za zcela irelevantní (i když velmi konstruktivní) argument navrhovatele, v němž uvádí, že v rámci zachování spravedlnosti by měl být zohledněn rovněž růst partnerské sítě, který se u samotného navrhovatele pohyboval v řádech tisíců procent za poslední dva roky. Zde se i ÚOHS, stejně jako předseda ÚOHS rozhodující o rozkladu ztotožnili s názorem, že kritériem nemohou být budoucí nejisté (být pravděpodobné a očekávané) hodnoty, ale jsou zásadní kritéria v době samotného zadávacího řízení.

Na straně zadavatele lze ocenit argument, kterým obhajoval rozdělení dílčích kritérií pro hodnocení veřejné zakázky v poměru 90:10, kdy mj. uváděl, že kvalitativní přesah, který spatřuje, a kterým chce garantovat svým zaměstnancům určitý benefit, je použitelnost stravenek. Tento argument (jistě relevantní), který vyzdvihl i ÚOHS a v jehož důsledku nebyly shledány námitky navrhovatele za opodstatněné, by byl jistě velmi vhodný, kdyby v průběhu správního řízení nedocházelo ze strany zadavatele k vysvětlování a odůvodňování tak, jak ve skutečnosti bylo.

Aniž by autorka tento požadavek jakkoli zpochybňovala, když jej sama z vlastní zkušenosti považuje za velmi relevantní, bylo by vhodné posuzovat celý případ z komplexního pohledu. Jak již zde bylo uvedeno, požadavek na smluvní partnery upřesněný o lokální působnost by bylo možné považovat za naprosto akceptovatelný, zvláště, kdyby se jednalo o menší města. Avšak v případě, že se jednalo o města Prahu a Brno, kdy počty smluvních partnerů se u navrhovatele rovnaly stovkám, nelze bez dalšího tento požadavek převzít jako relevantní. V samotném řízení se zadavatel vyjadřoval v tom smyslu, že je v jeho zájmu, aby svým zaměstnancům umožnil stravování při výkonu zaměstnání, a to tak, aby v době 30 minut, které jsou na oběd vymezeny, mohli tito zaměstnanci navštívit stravovací zařízení a cenu za zkonsumovaný oběd uhradit právě „vysoutěženou“ poukázkou.

Jakkoli navrhovatel používal modelové propočty nastavené do vzorců použitých v zadávací dokumentaci, lze právě použitý argument zadavatele považovat za stejně irelevantní. Pakliže by měl zadavatel zájem o to, aby svým zaměstnancům poskytoval volbu a dostatečnou možnost pro užívání stravovacích poukazů v místě výkonu jejich práce (nehledě na to, že ze zjištěných skutečností pak vyplývá, že jsou provozovny vybaveny místním stravovacím zařízením), mělo být v zadávací dokumentaci blíže specifikováno, do jaké vzdálenosti od provozovny by se měla daná zařízení nacházet. V tu chvíli by se jednalo o argument zcela relevantní a zadání by nebylo toliko prostým, jako pouhým označením dvou největších měst České republiky. Za daných předpokladů by pak i hodnocení o váze 10 % bylo lépe odůvodnitelné.

Za subsidiárního použití zákoníku práce²⁴, dle něhož náleží zaměstnanci nárok na přestávku na jídlo a oddech v trvání alespoň 30 minut, lze očekávat, že zaměstnanec této přestávky využije na velmi rychlé občerstvení – jaké jen v této době může využít.

²⁴ Viz § 88 odst. 1, zákoníku práce.

V praxi (a dle autorčina názoru, u státních organizací prakticky pravidlem) však bývají přestávky delší. Argument, který uplatňuje ve svém vyjádření zadavatel, že tím, že by cestou do provozovny příslušného partnera ztrácel zaměstnanec čas a zaměstnavatel zbytečné náklady, nelze považovat za nosný, neboť podle ustanovení § 88 odst. 4 zákoníku práce, se do pracovní doby nezapočítávají. Jinými slovy by bylo pouze na zaměstnanci, jakým způsobem a či vůbec chce svůj čas využít.

S ohledem na to, že dalším dílčím kritériem (mimo upřesněné lokace smluvních partnerů), by také měla být kvalita určité gastronomické sítě, neboť není výjimkou, že stravovací zařízení tzv. „čtvrté cenové skupiny“, přijímají platby i v podobě stravovacích poukázek. Pokud by pak zadavatel měl v úmyslu prezentovat svůj záměr za účelem zajištění alternativního způsobu stravování ve vzdálenosti maximálně 300 metrů od provozoven zadavatele, přičemž by u každého smluvního partnera měla být garantována nabídka obědů z alespoň např. tří hlavních jídel a jednoho jídla vegetariánského, lze se domnívat, že oproti původnímu zadání by toto kritérium nejen fakticky lépe poukazovalo na potřeby zadavatele, ale rovněž by jej nenutilo argumentačně tápat při podávání jednotlivých vyjádření.

Avšak vzhledem k tomu, že řízení nabralo zcela jiný směr a původní rozhodnutí ÚOHS, jímž došlo ke konstatování, že zadavatel *“nedodržel při uzavírání rámcové dohody „Nákup stravovacích poukázek“ pravidlo stanovené v § 245 odst. 1 zákona tím, že se v odůvodnění rozhodnutí ze dne 12. 4. 2019 o námitkách stěžovatele podrobně nevyjádřil k námitce stěžovatele, ve které stěžovatel namítal, že kritéria hodnocení jsou nastavena nesprávně a vedou k nepřiměřenému zvýhodnění kritéria smluvních partnerů před kritériem ceny navzdory definovaným vahám těchto kritérií, neboť vzorec pro výpočet nejvýhodnější nabídky uvedený v zadávací dokumentaci ze dne 28. 3. 2019 dle stěžovatele nereflexuje definované váhy jednotlivých dílčích kritérií hodnocení a stanovený způsob hodnocení tak nevyjadřuje ekonomickou výhodnost nabídky”* bylo zrušeno a v rámci změny právního názoru došlo k rozhodnutí zcela opačnému, zůstanou autorčiny myšlenky zcela jednoznačně bez odezvy (Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, 2019).

7.2. Analýza otevřeného řízení ve věci: “Dodávky dezinfekce pro jihočeské nemocnice”

V této věci byly podrobeny přezkumu úkony zadavatele při zadávání veřejné zakázky v otevřeném řízení, které neslo název „Dodávky dezinfekce pro jihočeské nemocnice“, což samo o sobě s ohledem na lokalitu zadavatele, je věcí zajímavou. Další zajímavostí je samotný procesní charakter této věci, kdy, přestože byly v řízení před správním orgánem vznášeny relevantní hmotněprávní námitky, konečné rozhodnutí (resp. konečná rozhodnutí) bylo ovlivněno procesními úkony zadavatele.

V řízení, které probíhalo u ÚOHS vystupovali jako účastníci: Jihočeské nemocnice, a. s., IČO: 260 93 804, se sídlem B. Němcové 585/54, 370 01 České Budějovice (jako zadavatel) o návrhu společnosti B. Braun Medical s. r. o., IČO: 485 86 285, se sídlem V Parku 2335/20, 148 00 Praha 4, (jako navrhovatel).

Předmětem sporu a zároveň podstatou zadávacího řízení byly zadávací podmínky, které navrhovatel spatřoval jako diskriminační, resp. jako porušující zásadu rovného zacházení. Konkrétní tvrzení navrhovatele se opíralo o skutečnost, že zadavatel mj. poptával dodávky náplní pěnového mýdla, které však musí být kompatibilní se specifickými zásobníky značky AQUARIUS 6948 (označení je zde uváděno jen pro přehlednější vykreslení popisované situace). Tato situace by nebyla sama od sebe nijak zvláštní, kdyby nebyla upřesněna v rámci zadávací dokumentace tak, že dodavatel není oprávněn dodávat dezinfekční prostředek ve svém “obdobném” balení, ale pouze ve specifické cartridge, která je určena právě pro zásobníky AQUARIUS 6948, přičemž tyto cartridge má na českém trhu pouze výlučného distributora, kterým je společnost Kimberly–Clark, s.r.o.

V rámci zveřejněné zadávací dokumentace byly stanoveny podmínky pro soutěžený produkt, jako “Technická specifikace - dezinfekční prostředky”, kdy v části “Přípravky na ruce” byly u položky č. 1.2 „čistící pěna na ruce v uzavřených 1l kazetách; s pH 5,5; vhodný k častému použití; bez parfemace a barviv; nutnost kompatibility se zásobníky AQUARIUS 6948“, přičemž byl dále v téže části zadávací dokumentace stanoven požadavek, že dodávka bude učiněna v četnosti 4.200 ks dávkovačů pro pěnové mýdlo, který byl však konkretizován takto: „Zadavatel požaduje dávkovače na požadované pěnové mýdlo. Jedná se tedy o dávkovače AQUARIUS 6948.“

Oproti předchozímu praktickému případu, kdy byl po počátečním shrnutí proveden rozbor procesního postupu, aby se závěr věnoval věcné argumentaci a konfrontaci s autorčinými názory, bude tento případ, který byl vybrán právě z důvodu procesního postupu prezentován opačně, tzn. že nyní bude rozebrána věcná argumentace, která bude doplněna o autorčin názor a závěrem bude pojednáno o procesních paradoxech tohoto případu.

S ohledem na předmět zadávacího řízení, který byl vymezen²⁵ v zadávací dokumentaci, kdy bylo poptáváno uzavření rámcové smlouvy na dodávku dezinfekčních prostředků pro celkem 8 nemocnic nacházejících se v Jihočeském kraji, přičemž předpokládaná hodnota zakázky činila částku ve výši 41.000.000 Kč bez DPH za 48 měsíců. Jak již bylo výše popsáno, jednalo se o zakázku na dodávku dezinfekce, která dle zadávací dokumentace, konkrétně její technické zprávy, obsahovala šest dezinfekčních prostředků na ruce, sedm dezinfekčních prostředků na kůži a sliznice, pět dezinfekčních přípravků na nástroje, pomůcky z plastů, pryže, skla, dva dezinfekční přípravky určené pro druhý a vyšší stupeň dezinfekce, pět dezinfekčních přípravků na plochy, povrchy a předměty (přičemž zde byla poptávka také po dodávce zásobníku dezinfekčních utěrek rovněž kompatibilních s poptávanými utěrkami), dva dezinfekční přípravky na bázi chlóru, sedm dezinfekčních přípravků k přímému použití pro rychlou dezinfekci a dva přípravky vhodné k ošetření uzavřených systémů vodoléčebných van.

Tento vyčerpávající přehled byl zde publikován zejména pro to, aby byl lépe popsán rozsah poptávaných dodávek, který nebyl zdaleka činěn právě onou dodávkou, jejíž zadání bylo posléze shledáno jako protizákonné, ale též pro představu, že namísto kroků, které byly v řízení činěny, mohlo dojít k vynětí nebo upravení jedné podmínky pro to, aby nebyla tato veřejná zakázka shledána nezákonnou.

Ve výše uvedeném výčtu bylo záměrně poukázáno na poptávanou dodávku zásobníku dezinfekčních utěrek, kde byla vyžadována kompatibilita s utěrkami určitého druhu. Zatímco v tomto bodě zadání bylo ponecháno na dodavateli, který zásobník si zvolí a byla vyžadována pouze kompatibilita s určitým druhem ubrousků, bylo v bodě, který byl předmětem námitek, požadováno, aby mýdlo na ruce bylo kompatibilní přímo se specifickými dávkovači AQUARIUS 6948.

²⁵ https://ezak.nemcb.cz/contract_display_328.html

To vše bylo ještě zdůrazněno v upřesnění zadávací dokumentace (kterých bylo v průběhu řízení zveřejněno celkem devatenáct), přičemž zde nebyla dána jakákoli alternativa.

V průběhu řízení došlo ze strany zadavatele ke změně zadávací dokumentace, kdy došlo k pozměnění technické specifikace na dezinfekční prostředky tak, že nově byla požadována v tomto rozsahu: „*součástí dodávky dezinfekčních prostředků je i dodávka dávkovačů pěnového mýdla včetně montáže, instalace, nastavení a servisu (kompatibilních s nabízenými jednorázovými kazetami s mýdlem) formou bezplatné výpůjčky po celou dobu trvání dodávek dle uzavřené rámcové kupní smlouvy*“. Nad rámec tohoto nového požadavku bylo zveřejněno též sdělení zadavatele adresované dodavatelům, kdy oznamoval, že *“ke dni zahájení zadávacího řízení je ve zdravotnických zařízeních zadavatele nainstalováno 4000 ks dávkovačů pěnového mýdla zn. Aquarius 6948 (na jednorázové kazety pěnové mýdla o objemu 1l – dávkovače jsou plně funkční a nepoškozené, stáří 3 až 20 měsíců)*“. Zároveň byla dána alternativní možnost pro dodavatele, kteří chtěli dodávat dezinfekční prostředky, avšak nádoby s dodávaným mýdlem by nebyly kompatibilní s již instalovanými, aby v rámci dodávek zajistil na své náklady dodávku kompatibilních dávkovačů pěnového mýdla, včetně jeho instalace a nastavení.

Ačkoliv se lze ztotožnit s názorem zadavatele, který v rámci úpravy zadávací dokumentace nastavil nové podmínky, jež se mohou zdát logickými, je otázkou, zda nastavení podmínek pro dodávky mýdla, které by se však ve spojení s dodávkou jednak samostatných dávkovačů a jednak při započtení nákladů na instalaci a servis, dalo pohlížet jako na objektivní, resp. za nezvýhodňující některého z dodavatelů.

Byť je zcela na místě akceptovat požadavek, že v případě, kdy zadavatel vynaloží v rámci investičního záměru vlastní prostředky pro pořízení vybavení (za předpokladu, že tak činil v dobré víře, zvláště v situaci, kdy vybavení bylo určeno pro nemocnice), nebude chtít tento záměr měnit a činit nové investice pokaždé, kdy bude v rámci zadávacího řízení vybírat nového dodavatele, nelze se ubránit dojmu, že stanovení nových podmínek je (alespoň z pohledu autorky) velmi přísné a za předpokladu, že by někteří dodavatelé na tyto podmínky přistoupili, byla by značně snížena jejich marže oproti dodavateli, který již pracoval s konkrétní značkou poptávaných dávkovačů mýdla, čímž by mohl uplatnit tuto výhodu v rámci konkurenčního boje.

Avšak závěrečný argument, který byl opětovně shledán ze strany ÚOHS jako protiprávní a ve své podstatě diskriminující, lze shrnout jako ucelení veškerých poptávek do jediného řízení, ačkoli bylo možno jednotlivé prostředky poptávat samostatně s efektivnějším výběrem a při zajištění lepší kvality a ceny. Navíc tím, že došlo ke spojení všech požadovaných dodávek do jednoho řízení, došlo ke konstatování (podobným způsobem jako v dosavadním řízení), že tímto postupem byl zvýhodněn ten z dodavatelů, který dodává konkrétní výrobky konkrétního dodavatele.

7.2.1. Procesní postupy ÚOHS

Na návrh navrhovatele v řízení před ÚOHS vydal tento rozhodnutí ze dne 1. 3. 2019, č. j. ÚOHS-S0028/2019/VZ-06238/2019/532/MOn, kterým rozhodl tak, že zadavatel nedodržel postup potřebný při zadávání veřejných zakázek, když blíže specifikovanými požadavky bezdůvodně zvýhodnil zúčastněnou společnost, případně její distributory, přičemž tento postup shledal jako protizákonný. Zároveň stanovil jako opatření k nápravě nezákonného postupu zrušení zadávacího řízení, v rámci předběžného opatření zakázal zadavateli uzavřít smlouvu v zadávacím řízení a rozhodl o povinnosti uhradit náklady řízení.

Proti tomuto řízení podal zadavatel rozklad, jímž vyvracel námitky navrhovatele, a kde se vypořádával s tvrzením ÚOHS rozhodujícím v prvním stupni. Nicméně v době, než bylo rozhodnuto o rozkladu, využil zadavatel instituci autoremedury a zadávací dokumentaci sám upravil právě v bodě, který vedl k prvnímu represivnímu rozhodnutí a blíže specifikoval požadavky za současného umožnění alternativních postupů.

V důsledku toho pak následovalo rozhodnutí předsedy ÚOHS, jako orgánu rozhodujícího o rozkladu, ze dne 3. 6. 2019, č. j. ÚOHS-R0053/2019/VZ-15243/2019/322/DJA, jímž bylo první rozhodnutí ÚOHS zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu projednání, přičemž však bylo nově uloženo předběžné opatření, kterým bylo zadavateli zakázáno uzavřít smlouvu v zadávacím řízení.

Nové rozhodnutí ÚOHS, které bylo tímto úřadem vydáno dne 7. 10. 2019, č. j. ÚOHS-S0028/2019/VZ-27338/2019/532/Mon, v němž bylo opět rozhodnuto tak, že zadavatel nedodržel postup potřebný při zadávání veřejných zakázek, když *“nerozděлил veřejnou zakázku na části, ačkoli tak učinit měl a mohl”* za současného konstatování bezdůvodného zvýhodnění konkrétního výrobce konkrétních unikátních výrobků, které byly provázány do celého řízení, a v důsledku toho podmínky zadávacího řízení

vykazovaly diskriminační znaky. Spolu s tímto konstatováním stanovil ÚOHS jako opatření k nápravě nezákonného postupu zrušení zadávacího řízení za současného uložení předběžného opatření spočívajícího v zákazu uzavřít zadavatelem smlouvu v zadávacím řízení a rozhodl o povinnosti uhradit náklady řízení.

Proti tomuto rozhodnutí se však zadavatel postavil včas podaným rozkladem, který bohužel nebyl věcně projednán, neboť zadavatel svým rozhodnutím ze dne 22. 10. 2019 zadávací řízení zrušil a nebylo možno pak v řízení o rozkladu hodnotit a přezkoumávat jednotlivé námitky. V důsledku těchto kroků zadavatele pak nezbylo předsedovi ÚOHS nic jiného, než postupovat ve smyslu ustanovení § 257 písm. g) ZZVZ²⁶ ve spojení s ustanovením § 90 odst. 4 správního řádu²⁷, napadené rozhodnutí v plném rozsahu zrušil a řízení zastavil (Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, 2019).

7.3. Analýza otevřeného řízení na veřejnou zakázku ve věci:

“Odbavovací zařízení IDOL”

V této věci byly podrobeny přezkumu úkony zadavatele při zadávání veřejné zakázky v otevřeném řízení, které neslo název „odbavovací zařízení idol“. Za specifické v této věci lze považovat nejen procesní postup ve věci, kdy v průběhu přezkoumávání úkonů zadavatele bylo konstatováno hmotněprávní pochybení, které vedlo k restriktivním opatřením ze strany ÚOHS, ale též zásah soudu ve správním soudnictví, který zaujal stanovisko, v jehož rámci se zčásti plně ztotožnil s právním posouzením věci ÚOHS, ale zčásti mu vytkl nezákonnost jeho rozhodnutí, přičemž toto mělo vliv na vrácení věci zpět k projednání ÚOHS. Závěrečné rozhodnutí ve věci se pak neslo ve znamení specifických procesních kroků ze strany ÚOHS.

V řízení, které probíhalo u ÚOHS vystupovali jako účastníci: KORID LK, spol. s r. o., IČO: 272 67 351, se sídlem U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec (jako zadavatel) o návrhu společnosti EM TEST ČR spol. s r.o., IČO 62362771, se sídlem Jiráskova 1284, 755 01 Vsetín (jako navrhovatel).

²⁶ Kterým dochází ke zrušení zadávacího řízení stranou zadavatele.

²⁷ Ustanovení § 90 odst. 4 definuje, že v případě, kdy dojde stranou odvolacího správního orgánu ke shledání takové situace, která v sobě nese adekvátní odůvodnění pro zastavení řízení, pak ten bez dalšího toto napadené rozhodnutí zruší, čímž dojde k zastavení řízení, ledaže existuje jiné rozhodnutí o odvolání, jež by mohlo mít význam pro uplatnění náhrady škody nebo pro právní nástupce účastníků.

Zadavatelem stanovené podmínky v zadávacím řízení, které se později staly předmětem sporu, vymezil sám zadavatel následovně: *“předmětem veřejné zakázky s názvem „ODBAVOVACÍ ZAŘÍZENÍ IDOL“ je plnění spočívající v poskytování služby zajištění provozu odbavovacích zařízení určených do vozidel dopravců a předprodejních kanceláří ve veřejné linkové osobní dopravě v Libereckém kraji. Předmětem plnění budou tři základní druhy odbavovacích zařízení, a to: 1. Odbavovací zařízení pro příměstskou autobusovou dopravu (PAD) Libereckého kraje, 2. Odbavovací zařízení pro městskou hromadnou dopravu (MHD) ve městech v Libereckém kraji a 3. Odbavovací zařízení pro předprodejní kanceláře. Předmětem plnění této veřejné zakázky jsou dále rovněž služby přemontáže odbavovacích zařízení ze stávajícího vozidla dopravce, ve kterém bylo odbavovací zařízení instalováno do nového vozidla dopravce (zejména v případech změny dopravce nebo v případech pravidelné průběžné obnovy vozového parku dopravce) a služby rozvoje SW dodaného v rámci řešení (dále jen „rozvoj SW“).”*

Pro účely zadávacího řízení byla stanovena předpokládaná celková hodnota veřejné zakázky částkou ve výši 49.400.000,- Kč bez DPH.

Předmětem přezkumu bylo tvrzení navrhovatele obsažené v námitkách, v němž uvedl, že zadavatel v rozporu se zákonem vytyčil v zadávací dokumentaci své požadavky tak, že de facto znemožnil jakoukoli konkurenceschopnou nabídku na tuto veřejnou zakázku. Proti, v zadávací dokumentaci, vymezeným podmínkám oponoval navrhovatel zejména tvrzením, že je nejednoznačně stanoveno vodítko pro vytvoření nabídkové ceny, neboť jsou požadovány doplňkové služby týkající se zejména proškolení s poskytnutým softwarem, dodáním certifikace, zajištění provozu helpdesku a dalších služeb, které nemají v návrhu smlouvy patřičné položky a není tak možno přesně určit, jakým směrem, v jakém rozsahu a kvalitě, a hlavně za jakou cenu se mají tyto služby poskytovat. Navrhovatel pak upozornil, že zadavatel nutí účastníky veřejné zakázky stanovit cenu na základě spekulací, což za situace, kdy je na základě zadávací dokumentace možné, aby zadavatel byl praktickým pánem věci a vyžadoval doplňkový servis např. za situace, kdy již zprovozněné zařízení nařídí demontovat, nelze relevantním způsobem ohodnotit. Ba naopak považuje nejasné a netransparentní podmínky zejména ve vztahu k odpovědnosti dodavatele, za naprosto nepřiměřené (dokonce excesivní riziko), když odpovědnost dodavatele bude zachována i v důsledku vyšší moci, jednání třetích osob či z důvodů ležících na bedrech samotného zadavatele.

Nutno konstatovat, že navrhovatel námitkami nešetřil a bojoval proti nepřezkoumatelnosti požadavků v zadávací dokumentaci týkající se např. dodávaného software, potřebných licencí, dále neurčitost požadavků na naplnění požadavků předpokládaných “českými i evropskými právními a technickými normami” – bez bližšího určení, problematické požadavky na provoz helpdesku, kdy v rámci podmínek měly být neceněny též požadavky na implementaci zadavatelem vyžadovaných bodů a další. Ve všech těchto bodech bylo ze strany navrhovatele poukazováno na to, že zadavatel v uveřejněných podmínkách a zadávací dokumentaci svým postupem porušil zásadu transparentnosti.

Závěrem navrhovatel poukázal na nosný argument, který se týká možnosti zadavatele, aby odstoupil od uzavřené smlouvy v důsledku proběhnuvšího zadávacího řízení, a to v případě, že *“funkčnost všech odbavovacích zařízení nedosahuje více než 2 po sobě jdoucích měsíce minimální požadovanou hodnotu 99,9 %”*. Argumentoval tím, že onu funkčnost není schopen ovlivnit, neboť se do ní započítává i nefunkčnost odbavovacích zařízení způsobená v důsledku jednání samotného zadavatele, třetích osob či dokonce vyšší moci. V důsledku takových podmínek by pak hrozilo, že by zadavatel mohl prakticky bez jakýchkoliv obtíží a důvodů odstoupit od smlouvy, což by s sebou neslo velmi výrazný zásah do povinností stávajícího dodavatele (minimálně ve škodě, která by mu vznikla v důsledku ztráty očekávaného plnění, ale též v důsledku případně požadované náhrady škody). Navíc byla v zadávací dokumentaci stanovena možnost výběru nového dodavatele, který by následně poskytoval služby a plnil předmět veřejné zakázky, přičemž však takto zvolený postup volby nového dodavatele byl nastaven na libovolném uvážení zadavatele. Navrhovatel považoval daný případ za zcela protiprávní, neboť v něm spatřoval porušení zásady transparentnosti, přiměřenosti a rovného zacházení, za současného rozporu se zákazem diskriminace.

7.3.1. Procesní postupy ÚOHS

Na návrh navrhovatele v řízení před ÚOHS vydal tento rozhodnutí ze dne 20. 12. 2018, č. j. ÚOHS-S0463/2018/VZ-38103/2018/533/HKu, kterým rozhodl tak, že zadavatel stanovil zadávací podmínky na veřejnou zakázku v rozporu s ustanovením § 100 odst. 2 ZZVZ a se zásadou transparentnosti zakotvenou v ustanovení § 6 odst. 1 citovaného zákona, když jednoznačně nevymezil způsob určení nového dodavatele v případě změny dodavatele v průběhu plnění veřejné zakázky.

Současně s tím vydal opatření k nápravě nezákonného postupu dodavatele, jímž zrušil zadávací řízení, zadavateli zakázal do pravomocného skončení správního řízení uzavřít smlouvu na veřejnou zakázku a uložil zadavateli povinnost k náhradě nákladů řízení.

Proti tomuto rozhodnutí bojoval zadavatel rozkladem, který vystavěl na opakující se argumentaci, v níž popíral, že by jednal jakkoli v rozporu se základními zásadami ovládajícími zadávací řízení a veřejné zakázky vůbec, veškeré body zadávací dokumentace byly dostatečně určité a relevantním způsobem vymezené a konečně se blíže vyjadřoval k názoru ÚOHS na stanovení podmínek na určení náhradního dodavatele.

O podaném rozkladu bylo rozhodnuto předsedou ÚOHS dne 2. 4. 2019, č. j. ÚOHS-R0005/2019/VZ-09362/2019/321/TKr/ZSř tak, že bylo prvostupňové rozhodnutí ÚOHS potvrzeno a podaný rozklad zamítnut. V tomto rozhodnutí byla zejména zastávána a vysvětlována argumentace ohledně chybné interpretace ustanovení § 100 odst. 2 ZZVZ ze strany zadavatele a byly objasňovány důvody, pro které nebyl zvolený postup zadavatele pro výběr náhradního dodavatele považován v souladu se zákonem.

Jako v jediném prezentovaném případě v praktické části diplomové práce, byla zde zadavatelem zvolena obrana prostřednictvím správního soudnictví, když předchozí rozhodnutí předsedy ÚOHS ze dne 2. 4. 2019, č. j. ÚOHS-R0005/2019/VZ-09362/2019/321/TKr/ZSř podrobil soudnímu přezkumu. Paradox, který byl zachycen v rozsudku KS v Brně ze dne 29. 5. 2020, č. j. 29 Af 46/2019-56, spočíval v tom, že přestože soud de facto potvrdil právní hodnocení případu, které se týkalo protiprávnosti postupu zadavatele při stanovení podmínek v zadávacím řízení, když se velmi trefně a detailně zabýval možností využití ustanovení pro volbu náhradního dodavatele, kterou podkládal jak odbornou literaturou, tak judikaturou vyšších soudů, přesto bylo správní žalobě vyhověno, a jí napadené rozhodnutí bylo jako nezákonné zrušeno a věc byla ÚOHS vrácena k dalšímu řízení. Použitá argumentace, která zapříčinila úspěch ve věci, se netýkala samotného konstatování protiprávního postupu zadavatele v zadávacím řízení (byť, jak bude vysvětleno dále, měla tato argumentace zásadní vliv na další průběh řízení), avšak týkala se problematiky přiměřenosti opatření k nápravě, které v tomto konkrétním případě bylo zrušení zadávacího řízení. V nezanedbatelné části soudního rozhodnutí bylo pojednáváno o důvodech, pro které nelze přikročit k automatickému rušení zadávacího řízení, když poukazuje na nutnost

rozlišení, zda dochází k porušení zadávacích podmínek obligatorních (u kterých je zákonem předpokládáno určité nastavení, aby mohlo dojít k řádnému průběhu zadávacího řízení) a fakultativních, tedy takových, jejichž splnění závisí na vůli zadavatele. Jak bylo již výše uvedeno, v důsledku shledání nezákonnosti správní žalobou napadeného rozhodnutí, došlo k jeho zrušení.

S ohledem na předcházející rozhodnutí však k novému rozhodnutí o rozkladu, resp. k novému projednání věci samé, nedošlo, neboť předcházející rozhodnutí ÚOHS, kterým bylo rozhodnuto o zrušení zadávacího řízení, nabylo právní moci a tím došlo k neexistenci zadávacího řízení v okamžiku, kdy o něm měl znovu rozhodovat předseda ÚOHS v rámci rozhodování o rozkladu. V důsledku této skutečnosti pak došlo ke zrušení rozhodnutí ÚOHS ze dne 20. 12. 2018, č.j. ÚOHS-S0463/2018/VZ–38103/2018/533/HKu a současnému zastavení řízení (Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, 2020).

8. Návrhy de lege ferenda

V této kapitole pojednávající o návrzích de lege ferenda se autorka snaží nastítnit možné změny stávající právní úpravy, které by dle jejího názoru mohly vést k efektivnějšímu využití institutů, jež by chránily dodavatele v zadávacím řízení.

Za téměř notorické lze považovat tvrzení, že zadávací řízení u veřejných zakázek je značně komplikované. Pokud se vezme v potaz množství druhů onoho zadávacího řízení, členění dle limitů veřejných zakázek a k tomu ještě možnost dobrovolné subsumpce pravidly platnými pro veřejné zakázky, nabízí se otázka, zda tolik možností není spíše kontraproduktivní. Zajisté by bylo příhodné, kdyby zadávací řízení bylo jednodušší, kdyby existovaly např. pouze tři druhy zadávacího řízení, kterým by byl pokryt větší rozsah případů a nemuselo by se složitě vypořádávat se všemi devíti druhy, které se však použijí v pouze minimálním procentu případů (v absolutní většině se jedná o otevřené zadávací řízení). A pakliže by měl zákonodárce v úmyslu redukovat potencionální úniky, měly by platit pravidla pro specifické subjekty, které by se řídili jinými pravidly, např. veřejný zadavatel či zadavatel, jehož finanční vklad do veřejné zakázky pochází ze subvencí poskytované státem či zdroji EU, by byly automaticky podrobeni přísnějším pravidlům od ostatních zadavatelů. Tím by mohlo dojít k selekci a použití základních zásad v roli jakéhosi “desatera” by pak bez dalšího zůstávalo toliko pro ostatní zadavatele. Avšak problematika veřejných zakázek je natolik komplexní, a i přes změnu právního předpisu, ke které došlo s účinností k 1. 10. 2016 nepřevzala tento způsob uvažování. Ať je na vině kulturní či právní prostředí, jež se řídí obecnými požadavky evropských parametrů, lze konstatovat, že dané téma je vskutku složité a přesahy jak do právního, tak ekonomického světa jsou značné a zřejmě ještě nějakou dobu nevyčerpatelné.

Nyní již ke konkrétním návrhům de lege ferenda, jejichž realizaci by autorka považovala za jednoznačně přínosnou a osvědčující zájem, který je nastaven v právním předpisu de lege lata.

Pakliže lze považovat institut námitek jako solidní a relevantní prostředek obrany proti postupu zadavatele v zadávacím řízení (a to jak po stránce hmotněprávní, tak procesní), lze považovat z pohledu autorky za nedostatečný institut tzv. kauce. Tento je upraven v ustanovení § 255 ZZVZ, kdy jeho podrobnější popis a smysl byl popsán v části 5.4.1.1. této diplomové práce. Avšak za problematickou lze označit její nominální

hodnotu. Pokud je tedy kauce vyjádřena jako částka ve “výši 1 % z nabídkové ceny navrhovatele za celou dobu plnění veřejné zakázky nebo za dobu prvních čtyř let plnění v případě smluv na dobu neurčitou” zatímco jsou souběžně stanoveny limity této kauce, a to minimální částkou ve výši 50.000,- Kč a maximální částkou ve výši 10.000.000,- Kč, přičemž v případech nejasných či obtížně zjistitelných je stanovena alternativní varianta určení kauce paušálem o výši 100.000,- Kč, je otázkou, zda se tedy řízení o přezkumu vedeného u ÚOHS považuje za řízení všeobecné a dostupné všem dodavatelům, či je prostředkem ryze výběrovým, který závisí na finanční situaci každého jednotlivého zadavatele. Byť lze předpokládat, že částky, které jsou soutěženy v rámci veřejných zakázek již samy o sobě předurčují dispozice jednotlivých dodavatelů, je dle autorčina názoru minimálně pro dodavatele, kteří nestojí v čele subjektů vládnoucích relevantním trhem, značně demotivující, kdy se takový subjekt raději vzdá své naděje, že by prostřednictvím přezkumného řízení mohlo být rozhodnuto v neprospěch zadavatele, a to právě s ohledem na případnou ztrátu kauce, která v případě neúspěchu dodavatele propadá ve prospěch státního rozpočtu.

Pakliže by došlo ke snížení všech limitů o polovinu, byl by institut přezkumu v řízení před ÚOHS dostupnější a konkurenční boj by mohl pomoci sám pročistit úmyslně vedená netransparentní či diskriminační zadávací řízení, jakož i jednotlivé části relevantního trhu právě s vidinou, že přezkum je dostupný značné části dodavatelů. Avšak stanovené částky by i přes jejich nižší výměr, a tedy lepší dostupnost přezkumu, zajišťovaly dostatečný příjem do státního rozpočtu, neboť by se zvýšením využívané četnosti tohoto institutu dosahovalo prakticky vyšších příjmů.

Spíše za glosu, než návrh pro budoucí legislativní změny, pak autorka považuje zrušené ustanovení § 259 ZZVZ, které zakotvovalo povinnost toho, kdo podal podnět k zahájení správního řízení z moci úřední u ÚOHS, aby uhradil poplatek ve výši 10.000,- Kč za každou veřejnou zakázku, vůči níž mělo dojít k přezkumu případného pochybení. Tuto problematiku považovala autorka za velice problematickou, neboť tím byla de facto vyloučena role dohlížející veřejnosti na průběh veřejných zakázek, zvláště za situace, kdy docházelo ke zpoplatnění každého takového podnětu. Zde bylo nutno poukázat na skutečnost, že v případě, kdy by nebyl podnět vyhodnocen jako přínosný a způsobilý založit relevantní postih v rámci přezkumu, nebyla by dána osobě, která podnět iniciovala možnost, aby proti rozhodnutí ÚOHS dále působila, neboť tato osoba by nebyla k takovému úkonu způsobilá, tedy nebyla by účastníkem řízení. Za satisfakční

pak lze považovat plenární nález Ústavního soudu ze dne 30. 10. 2019, sp. zn. Pl. ÚS 7/19, kdy vystoupil v roli negativního zákonodárce a kontroverzní ustanovení zakotvené v dosavadním § 259 ZZVZ ke dni 30. 10. 2019 jako protiústavní, zrušil.

Závěr

Hlavním cílem této diplomové práce bylo v rámci teorie poskytnout kompletní přehled prostředků, které může dodavatel využít v případě, dojde-li k nezákonnému jednání (resp. k takovému ani dojít nemusí a dodavatel se může pouze domnívat, že ano) v postupu zadávání veřejných zakázek ze strany zadavatele a aplikovat tyto poznatky při analýze jednotlivých příkladů z praxe a jejich hodnocení doplněné o názory a argumenty autorky. Tyto poznatky vycházející z teoretické části byly také využity při tvorbě návrhů *de lege ferenda*, které by mohly vést ke zvýšení efektivnosti institutu veřejných zakázek.

K dosažení shora uvedeného cíle bylo nejprve nutné, pro pochopení následujícího, definovat onu veřejnou zakázku a blíže rozebrat její podstatu. Tato je pak rozdělena a vymezena dle předmětu a předpokládané hodnoty. Dále byly definovány hlavní subjekty zadávacího řízení, tedy osoba zadavatele a dodavatele. Rovněž byla nastíněna působnost ÚOHS, který má, jakožto ústřední orgán státní správy ČR pravomoci dohledu nad zadáváním veřejných zakázek a případného řešení takového postupu zadavatele, který je v rozporu se zákonem. Následně bylo definováno a popsáno všech devět druhů zadávacího řízení vč. samotného průběhu zadávacího řízení.

Neodmyslitelnou součástí práce bylo definování základních zásad vycházejících ze ZZVZ, které postupovaly napříč celou prací, a které se značně podílejí na ochraně dodavatele. Některé zásady byly využity a okomentovány v praktické části, při rozboru zvolených příkladů.

Ačkoli práce nebyla primárně zaměřena na správní delikty zadavatele, byly tyto rovněž stručně popsány, neboť je možné, je do jisté míry považovat za jeden z ochranných prostředků, a to z důvodu, že za mnohé z nich ZZVZ, případně další právní úpravy, ukládají nemalé sankce, které tak podvědomě mohou působit na zadavatele, který bude uvážlivěji volit jednotlivé kroky v zadávacím řízení.

Jelikož je primárním cílem poskytnout kompletní přehled o jednotlivých institutech ochrany dodavatele, byla práce záměrně ze značné míry věnována těmto.

Značný důraz je v práci kladen na námitkové řízení, a to především z důvodu, že právě toto tvoří první krok k možnosti využití i dalších ochranných prostředků, které legislativa dodavateli nabízí.

Následuje zahájení řízení, které plní důležitou funkci kontroly, a to v rámci obou pohledů, kdy prvním z nich bylo zahájení řízení na návrh, kdy toto podává stěžovatel, jehož námitky byly zadavatelem odmítnuty, a on tak využívá práva na přezkum úkonů zadavatele ÚOHS, dalším z nich bylo zahájení řízení z moci úřední, které bývá zpravidla zahájeno na podnět podaný k ÚOHS případně z vlastní iniciativy tohoto úřadu.

Rovněž byly vymezeny opravné prostředky proti rozhodnutí ÚOHS, kdy pro účely práce, především pak části praktické, byla pozornost věnována rozkladu.

Dílčím cílem této práce bylo rovněž využití teoretických poznatků na jejich aplikaci v praxi. Za tímto účelem musela autorka nastudovat desítky rozhodnutí ÚOHS, aby do své práce zvolila příklady různorodé, avšak zároveň vybrané dle předem zvoleného vzorce. Ten je blíže vymezen v kapitole 1. Na těchto praktických příkladech se rozhodla poukázat na odlišné možnosti rozhodování. Za značný přínos považuje zejména různorodost procesních postupů, které byly využívány jak účastníky, tak samotným ÚOHS a dále vynětí nejpodstatnějších argumentů, které byly v jednotlivých případech použity, které byly pro účely této práce očištěny od vedlejších argumentů a transformovány do srozumitelného jazyka.

Všechny teoretické, ale i praktické poznatky, vedoucí k dosažení stanovených cílů, byly podpořeny o příklady z praxe v rámci judikatury či byly podpořeny jinou rozhodovací praxí, a to zejména rozhodnutími ze strany ÚOHS.

II. Summary

This diploma thesis deals with the protection of the supplier and the company in general in the process of awarding public contracts by the contracting authority. The aim of the work is to analyze the possibilities of means of protection that can be used against procedure of contracting authority this way. The work is divided into two parts, theoretical, which contains definition of public contracts, procedures for their award, description of basic principles of the procurement act, analysis of individual means of protection of the contracting authority, overview of individual offenses and proposals de lege ferenda.

Another part is practical and analyzes specific cases in order to show some public contracts that were awarded in various types of procurement procedures. Due to the topic that is protection against illegitimate procedures in public procurement, cases in which the inaccuracy had been confirmed by the Office for the Protection of Competition were chosen. Thus, an authoritative action by the Office for the Protection of Competition or related judicial bodies had been made.

The main legal act for the elaboration of the whole thesis is the Act No. 134/2016 Coll., the Public Procurement Act, which was interpreted using selected case law, professional journals and commentary literature.

Key words: Act No. 134/2016 Coll., the Public Procurement Act, public contracts, The Office for the Protection of the Competition, protection of the contracting authority, objections, review procedure

III. Seznam použité literatury

Knižní zdroje

Balýová, L. (2020). *Veřejné zakázky*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck.

Herman, P. & Fidler, V., (2016). *Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek*. Plzeň: Aleš Čeněk.

Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D., (2016). *Správní řád. Komentář*. 5. vydání. Praha: C. H. Beck.

Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D., (2019). *Správní řád. Komentář*. 6. vydání. Praha: C. H. Beck.

Jurčík, R. (2007). *Zadávání veřejných zakázek a udělování koncesí v ČR a v EU*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck.

Jurčík, R. (2016). *Nová právní úprava veřejných zakázek v roce 2016 se zaměřením na zadavatele a menší formálnost v jejich akvizičních postupech*. Praha: C. H. Beck.

Krč, R. (2018). *Přezkum veřejných zakázek*. Praha: C. H. Beck.

Kruták, T., Krutáková, L. & Gerych, J. (2020). *Zákon o zadávání veřejných zakázek s komentářem k 1. 9. 2020*. Olomouc: Annag.

Macek, I., Derková, R., Bartoň, D., Košťál, K., Marečková, E. & Zatloukal, P. (2017). *Zákon o zadávání veřejných zakázek. Praktický komentář s judikaturou*. 2. aktualizované vydání. Praha: Leges.

Machurek, T., Novotný, P., Šebesta, M., Dvořák, D. & kol. (2017). *Zákon o zadávání veřejných zakázek. Velké komentáře*. Praha: C. H. Beck.

Mates, P., Kopecký, M. (2015). *Řádné opravné prostředky ve správním řízení (podle správního řádu a stavebního zákona)*. Praha: Leges.

Potěšil, L., Hejč, D., Riegl, F., Marek, D. (2015). *Správní řád. Komentář*. Praha: C. H. Beck.

Potěšil, L., Hejč, D., Riegl, F., Marek, D. (2020). *Správní řád. Komentář.2. vydání.* Praha: C. H. Beck.

Internetové zdroje

Blažek, T., Jirásek, J., Molek, P., Pospíšil, P., Sochorová, V. & Šebek, P. (2016). *Soudní řád správní.* Online komentář. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=nnptembrgzpw62zsl4zq&groupIndex=0&rowIndex=0>

Důvodová zpráva, (2017). *Důvodová zpráva k zákonu č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.* Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/media2/file/1801/File21594.pdf?attachment-filename=6187778-2017-11-29-duvodova-zprava-6187846.pdf>

Eur-lex, (2021). *Document 32009L0033.* Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2009/33/oj>

Eur-lex, (2021). *Document 72009L0081CZE_283927.* Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=NIM%3A283927>

Eur-lex, (2021). *Document 32002R2195.* Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/LSU/?uri=CELEX:32002R2195>

Iudictum, (2010). *Veřejné zakázky: zásada transparentnosti.* Dostupné z: <https://iudictum.cz/710/1-afs-45-2010-159>

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, (2016). *Nariadení vlády č. 172/2016 Sb., o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek.* Dostupné z: <https://www.uohs.cz/download/Legislativa/VZ/CR/172-2016-Sb.pdf>

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, (2020). *Legislativa veřejné zakázky – Česká republika. Zákon č. 134/2016 Sb., a související legislativa.* Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/legislativa/verejne-zakazky/ceska-republika.html>

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, (2021). *Veřejné zakázky. Správní řízení.* Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky.html>

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, (2021). *Veřejné zakázky*. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky.html>

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, (2019). *Veřejné zakázky. Sbirky rozhodnutí. Dodávky dezinfekce pro jihočeské nemocnice*. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-16131.html>

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, (2019). *Veřejné zakázky. Sbirky rozhodnutí. Nákup stravovacích poukázek*. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-16767.html>

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, (2020). *Veřejné zakázky. Sbirky rozhodnutí. Odbavovací zařízení IDOL*. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-16807.html>

Judikatura

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2010, sp. zn. 1 Afs 45/2010–159, dostupné z: <https://iudictum.cz/710/1-afs-45-2010-159>

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 5. 2014, sp. zn. 2 Afs 23/2013–39, dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2013/0023_2Afs_13_20140523112840_prevedeno.pdf

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2008, sp. zn. 1 Afs 20/2008-152, dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2008/0020_1Afs_0800152A_prevedeno.pdf

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 10. 2012, č. j. 6A 146/2012–103, dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembrgjpw443tl4ytamjzhe>

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 22. 6. 2015, č. j. 30 Af 10/2013-150, dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptembrgvpw443tl42dknjw>

Nález ústavního soudu ze dne 30. 20. 2019, sp. zn. Pl. ÚS 7/19, dostupné z: https://www.usoud.cz/fileadmin/user_upload/Tiskova_mluvci/Publikovane_nalezky/209/Pl._US_7_19_vc._disentu.pdf

Rozhodnutí správního orgánu

Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 1. 3. 2019, č. j. č. j. ÚOHS-S0028/2019/VZ-06238/2019/532/Mon, dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-16411.html>

Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 7. 10. 2019, č. j. ÚOHS-S0028/2019/VZ-27338/2019/532/Mon, dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-16411.html>

Rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 3. 6. 2019, č. j. ÚOHS-R0053/2019/VZ-15243/2019/322/DJA, dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-16411.html>

Rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 2. 4. 2019, č. j. ÚOHS-R0005/2019/VZ-09362/2019/321/TKr/ZSř, dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-16000.html>

Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 4. 11. 2019, č. j. ÚOHS-S0162/2019/VZ-30075/2019/511/ŠNo, dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-16504.html>

Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 31. 1. 2020, č. j. ÚOHS-03648/2020/323/MPe, dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-16504.html>

Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 1. 4. 2020, č. j. ÚOHS-10008/2020/511/KZa, dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-16768.html>

Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 7. 5. 2012, č. j. ÚOHS-S88/2012/VZ-4489/2012/510/Mon, dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-9586.html>

Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 20. 12. 2018, č. j. ÚOHS-S0463/2018/VZ-38103/2018/533/HKu, dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-15999.html>

Legislativa

Zákony

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 273/1993 Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů

Nářizení

Nářizení EP a Rady (ES) č. 2195/2002 ze dne 5. 11. 2002 o společném slovníku pro veřejné zakázky (CPV)

Nářizením vlády č. 172/2016 Sb., o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek

Nářizení vlády č. 173/2016 Sb., o stanovení závazných zadávacích podmínek pro veřejné zakázky na pořízení silničních vozidel

Nařízení vlády č. 335/2019 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 172/2016 Sb., o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek, ve znění nařízení vlády č. 471/2017 Sb.

Vyhlášky

Vyhláška č. 168/2016 Sb., o uveřejňování formulářů pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek a náležitostech profilu zadavatele

Vyhláška č. 169/2016 Sb., o stanovení rozsahu dokumentace veřejné zakázky na stavební práce a soupisu stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr.

Vyhláška č. 170/2016 Sb., o stanovení paušální částky nákladů řízení o přezkoumání úkonů zadavatele při zadávání

Vyhláška č. 248/2016 Sb., o náležitostech obsahu žádosti o předchozí stanovisko k uzavření smlouvy a ke změně závazku ze smlouvy podle zákona o zadávání veřejných zakázek

Směrnice

Směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/33/ES ze dne 23. 4. 2009, o podpoře čistých a energeticky účinných silničních vozidel

Směrnici EP a Rady 2014/24/EU ze dne 26. 2. 2014, o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES

Směrnici EP a Rady 2014/25/EU ze dne 26. 2. 2014, o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/ES

Směrnici EP a Rady 2014/23/EU ze dne 26. 2. 2014, o udělování koncesí

III. Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Přehled limitů veřejných zakázek dle předpokládané hodnoty

Tabulka č. 2: Kalkulace bodového hodnocení ukazující zvýhodnění kritéria 2 (kritérium smluvních partnerů)

Tabulka č. 3: Kalkulace celkových nákladů dle kritérií nereflektující celkové úspory na plnění veřejné zakázky

Tabulka č. 4: Kalkulace nákladů odrážející počet smluvních partnerů